

AMB EL PAPA, A LA SAGRADA FAMÍLIA

El Papa dedicarà la Sagrada Família, el gran temple del segle XXI

Falten
15
setmanes

REACCIONS DAVANT LA RETALLADA DE L'ESTATUT

Agustí Codinach

Manifestar-se i construir

El dissabte 10 de juliol més d'un milió de persones van sortir als carrers de Barcelona per protestar davant de la retallada de l'Estatut de Catalunya per part del Tribunal Constitucional. Donada la situació actual, des de *Catalunya Cristiana* hem volgut demanar l'opinió de persones diverses tant de l'àmbit eclesiàstic, com cultural, social i polític per tal que valorin el moment històric d'aquesta Catalunya que es reconeix com una nació amb dret a decidir. La idea general és que després de la manifestació comença ara una nova etapa per tal de construir i avançar en aquesta Catalunya del futur. P 3-5

Mons. Carles Soler parla dels 25 anys d'«Arrels cristianes de Catalunya»

P 24

L'Església cubana i l'alliberament dels presos polítics

El claretà Josep Armengol, que ha viscut gairebé setze anys a Cuba (1985-2001), analitza per a *Catalunya Cristiana* el moment actual que viu l'illa i l'aportació de l'Església en l'alliberament dels presos polítics, que té diverses causes: la pressió internacional sobre el govern de Cuba; la valentia i constància dels familiars dels presos; i també, naturalment, la intervenció de l'Església. P 6

Excaven la catedral de Tarragona per localitzar el temple d'August

Els arqueòlegs han desmuntat pedra a pedra una superfície d'uns 25 metres quadrats de la catedral de Tarragona amb la intenció d'excavar a una profunditat de tres metres. Tal com ha indicat Andreu Muñoz, codirector de l'excavació, «hi ha probabilitats que a la cota d'1,70 metres es pugui determinar l'existència de les restes del temple de culte a August», que es va aixecar al segle I dC. P 20

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- I Festa major a la Fuliola
- II La relació de Gaudí i els franciscans
- IV Ruta pels monestirs de l'Alt Empordà

Berta Palau

VII «Un estiu en sèrie», per Fernando de Felipe

Entrevista a ALBERT FIGUERAS, autor d'«Ubuntu. Sudàfrica. El triunfo de la concòrdia»

P 19

Homenatge universitari a Mn. Modest Prats

El rectorat de la Universitat de Girona (UdG) i la Facultat d'Educació i Psicologia han ofert un acte d'homenatge acadèmic a la figura del qui fou impulsor de la UdG, professor de la mateixa Facultat i destacat investigador de la llengua i la literatura del país, Mn. Modest Prats i Domingo. P 17

Editorial

Eclipsi del sentit de Déu

Benet XVI ha anunciat la creació d'un Consell Pontifici per a la Nova Evangelització. El Pontífex va triar les primeres vespres de la festa de Sant Pere i Sant Pau celebrades a la basílica de Sant Pau Extramurs, per fer-ne l'anunci. En la seva breu meditació, Benet XVI va dibuixar, a grans trets, un mapa de la presència de l'evangeli en el món: «Hi ha regions del món —digué el Sant Pare— que encara esperen una primera evangelització; d'altres que ja la van rebre, necessiten un treball més profund; i encara n'hi ha d'altres en les quals l'Evangeli ha arrelat durant molt temps, donant lloc a una veritable tradició cristiana, però en les quals en els darrers segles —amb dinàmiques complexes— el procés de secularització ha produït una greu crisi de sentit de la fe cristiana i de la pertinença a l'Església.» «En aquesta perspectiva —digué— he decidit crear un nou organisme, en la forma de "Consell pontifici", amb la tasca principal de promoure una renovada evangelització en els països on ja va ressonar el primer anunci de la fe i on hi són presents Esglésies d'antiga fundació però que estan vivint una progressiva secularització de la societat i una mena d'eclipsi del sentit de Déu que constitueix un desafiament a trobar mitjans apropiats per tornar a proposar la perenne veritat de l'evangeli de Crist.» Aquesta expressiva imatge, «eclipsi del sentit de Déu», és manllevada de Joan Pau II en la seva encíclica *Evangelium vitae* (n. 21), quan comentant la frase del Gènesi «he d'amagar-me en la teva presència» (Gn 4,14) parlava de «l'eclipsi del sentit de Déu i de l'home».

El Papa ha designat com a primer president d'aquest Consell monsenyor Rino Fisichella, italià de 58 anys. En unes recents declaracions a la televisió deia: «Estic convençut que en el proper decenni les qüestions ètiques tindran una gran importància: estem en una crisi econòmica que és conse-

qüència de no haver volgut principis ètics a l'interior de les finances o de l'economia. L'economia és la ciència que posa ordre a la casa. Com es pot posar ordre si manquen els principis, els elements o les regles? Com pot ser que sense tenir en compte els sacrificis de les persones que han invertit els seus estalvis pensant en el futur, s'hagin malversat alegrement milions d'euros o de dòlars?» En una altra entrevista sobre els objectius del nou Consell Pontifici deia: «Cal fer-se càrrec de les moltes experiències de les nostres Esglésies particulars, de les parròquies, dels moviments, de les associacions, que ja viuen aquesta nova evangelització i d'alguna manera volen arribar a proposar un projecte comú, unitari, respectuós de les diverses tradicions culturals, locals, però amb un objectiu comú que és el de fer sempre nou l'anunci de l'Evangeli.» El periodista Jesús Colina (*Alfa y Omega*, 1/07/2010) recorda que també d'altres consells pontificis ja han començat a fer passes en la línia de la nova evangelització. Per exemple, l'arquebisbe Celli, president del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials insisteix en la necessitat que els mitjans catòlics es converteixin en llocs de trobada per tal que les persones que cerquen de manera aïllada un sentit de la vida puguin trobar-lo en Jesucrist. També l'arquebisbe Ravasi va acollir la proposta d'obrir un Pati o Atri dels Gentils, un lloc de trobada i de debat entre creients i no creients, oberts a la recerca de Déu i, durant la seva visita a Barcelona el passat mes de gener va explicar que aquesta era una iniciativa personal de Benet XVI (vg. *Catalunya Cristiana*, 1585, 4/02/2010). Ja se sap que els eclipsis són temporals. Després de la foscor parcial o total, torna la llum. Cal confiar que aquest ofuscament del sentit transcendent serà superat, però hem de vetllar constantment i hem de posar els mitjans oportuns.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Cecília Aranés, Daniel Arasa, Josep Armengol, Miquel Barbarà, Joan Bassegoda, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, Delfi Dalmau, Josep A. Duran, Fernando de Felipe, Joaquim Ferrer, Joan Guiteras, Concepció Huerta, Dani Majà, Carles Martínez, Joan A. Mateo, Ezequiel Mir, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jordi Porta, Jordi Príncep, Josep Rius-Camps, Miquel Ruiz, Anna M. Sales, Lluís Serra, Fra Valentí Serra, Carles Soler, Andreu Sotorra, Pere Tena, Joan Vernet, Miquel A. Violan, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Reaccions davant de la retallada de l'Estatut

El dissabte 10 de juliol més d'un milió de persones van sortir als carrers de Barcelona per protestar davant de la retallada de l'Estatut de Catalunya per part del Tribunal Constitucional. Donada la situació actual, des de *Catalunya*

Cristiana hem volgut demanar l'opinió de persones diverses tant de l'àmbit eclesiàstic, com cultural, social i polític per tal que valorin el moment històric d'aquesta Catalunya que es reconeix com una nació amb dret a decidir.

Na Catalina (conte)

VALENTÍ MISERACHS GRAU
President del Pontifici Institut de Música Sacra

Na Catalina era la pu-billa del mas de Can Català. En quedar òrfena i ben sola quan encara era molt nena, els del mas del costat, un casal important que en deien «Castellanes», la van adoptar, no perquè l'estimes-sin gaire, sinó perquè pensaven que en podrien treure partit. De fet, se li quedaren el mas i les terres, i, tan bon punt la nena en fou capaç, la posaren a fer de minyona.

En anar creixent, na Catalina arribà a ensumar la veritat dels fets, tot i que fins el nom de can Català havia estat esborrat i de tot se'n deia «Castellanes». Na Catalina va començar de demanar als amos que li tornessin la casa i les terres que li havien pres. Segons l'humor que tenien, la renyaven, fins la picaven o la tancaven al quarto fosc; quan estaven més de bon cantó, li deien: «Però què dius, nena! Si aquí tot és nostre, i tu també ets de casa, com a minyona, és clar! Des d'avui et direm "Castellina".»

Però na Catalina tant i tant va insistir, perquè era rebeca i tossuda de mena, que van arribar a fer un tracte: mira, si vols, vés a viure a Can Català, però que quedi clar que la casa no és teva, i menys les terres. Ella hi va anar, començà de fer dissabte, d'agençar la casa i de conrear un hortet que, al cap de poc temps, ja feia un pam de goig. La gent dels pobles veïns veïen amb bons ulls que Can Català hagués tornat a obrir portes. Davant d'això, els de Castellanes li van dir: «Fes veure que tu ets la mestressa de Can Català, dóna entenenent que hi vius feliç i contenta, però no gossis tocar ni un clau sense el permís de la mestressa de Castellanes, perquè altrament et picariem els dits!» Amb l'excusa d'anar-la a veure, les seves germanastres l'espiaven, i així els de Castellanes estaven sempre ben informats, i na Catalina ben vigilada.

Però, el que són les coses, un jove mosso es va «encaterinar» de na Catalina i s'hi va casar, un vailet eixerit i coratjós, això que era de fora! Amb llurs traces i manyes van fer tant d'aldarull sobre el fet que na Catalina era la mestressa de veritat de Can Català, que tothom acabà donant-los la raó. I els de Castellanes, que van haver de dir, sinó de grat per força?: «Minyona?, i ca! Si na Catalina és una germana nostra molt estimada.» I van viure en pau i bon veïnatge, i, quan fou l'hora dels bateigs, els de Castellanes foren els primers a ser padrins.

Aquest final, potser sí que l'he somniat. Un conte no pot acabar malament, ja se sap. Però de vegades, feune cabal, els somnis poden esdevenir realitat.

Agustí Codinach

Catalunya. Barcelona: Claret, pàg. 10). Pel fet d'afirmar això no fem política.

Els cristians i la sentència del Constitucional

BERNABÉ DALMAU
Monjo de Montserrat

La sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut de Catalunya, malgrat que era previsible quin to tindria, s'ha fet esperar quatre anys. Segur que en la manifestació de refús, la més gran de la història de Catalunya, hi participaren milers de catòlics catalans. Però, si hem de jutjar per les reaccions, també ha agafat desprevinguts molts altres cristians, com si no els afectés, com si hi hagués àmbits de la vida pública als quals podien sostreure's, com si a Catalunya una Església espanyolitzada fos més evangèlica que una Església encarnada en la cultura, la llengua i el tarannà del seu país. Cert que hem llegit algun pare del desert —de la muntanya, en aquest cas— que ha donat l'opinió rebutjant la sentència, però ha estat una presa de posició totalment excepcional.

De tal manera que han flotat en l'ambient sobretot dos tipus de reaccions. Uns cristians han adoptat el silenci, aparentment no s'han compromès. Han tingut més por dels qui formularen el recurs que no pas de la majoria que hi ha reaccionat. Això té dues conseqüències negatives per al catolicisme a casa nostra. La primera, que molts consideren cada vegada més irrellevant l'Església a Catalunya, i, si són maliciosos, la comencen a veure com una secta. L'altra és que, quan es presenti l'ocasió en què algú cregui que ha de parlar —i de temes morals que demanen reacció cristiana tant el govern d'Espanya com el de Catalunya ens en forneixen a balquena—, la seva paraula serà vista com una intromissió. Per parlar o per callar, cal estar a totes. No es pot parlar de segons quins temes i, en canvi, callar en d'altres.

D'altres cristians han mostrat un perfecte desconeixement de la doctrina social de l'Església i s'han quedat amb quatre tòpics del temps de Lleó XIII, pensant que aquesta doctrina només toca temes laborals. Però resulta que aquests darrers anys l'Església ha desplegat una doctrina molt precisa sobre els nacionalismes, amb una clara distinció entre estat i nació, tot definint aquesta última segons la cultura. És per això que el tema de la nacionalitat catalana, des del punt de vista cristià, no és un tema neutre, sinó que demana un compromís. La història de l'Església a Catalunya ha estat tan impregnada

Defensar que som una nació no és fer política

MIQUEL BARBARÀ ANGLÈS
Protonotari apostòlic supranumerari Arquebisbat de Tarragona

Ser o no ser una nació és una constatació. Un cop constatat que som una nació hem d'afirmar que tenim dret a defensar-ho i com un dret fonamental. És un dret fonamental de les persones que formem aquest poble. És un dret fonamental del nostre poble.

Sempre hi ha qui confon la constatació del que és amb el que voldria que fos o que no fos. Sempre hi ha qui en comptes de llegir la realitat tal com és, ho fa segons la dita castellana: veure la realitat segons el color del cristal con que se mira. Això passa amb l'afirmació, constatació, que Catalunya és una nació.

Que Catalunya és una nació no depèn d'una opinió «políticament correcta» o d'unes lleis. Els fets que es poden constatar no existeixen perquè uns polítics o unes lleis ho diguin. I no deixen d'existir perquè aquests diguin que no existeix.

Que jo sóc una persona no depèn del fet que unes lleis ho afirmen. Tu i jo som unes persones i tenim una dignitat abans que ho diguin uns polítics i unes lleis.

Les persones i els pobles, com el nostre país, som el que som i tenim uns drets fonamentals i una dignitat que no depenen del fet que ho afirmen uns polítics o unes lleis. Les lleis ho han de reconèixer i protegir.

Els drets fonamentals no han de formar part de la diversitat d'opcions polítiques. Els drets fonamentals són anteriors i bàsics referent a les dife-

rents opcions polítiques, al pluralisme polític sa i bo, ben entès. En la defensa dels drets fonamentals de les persones i dels pobles ens hi hem de trobar tots abans de començar la diversitat política, si aquesta l'entendem correctament.

L'Església, per tant, també té el dret i el deure de defensar els drets fonamentals de les persones i dels pobles. Defensar els drets fonamentals de les persones i dels pobles no és fer política. Aquesta confusió, i acusació, ja la vam patir en temps del franquisme. I encara no s'ha acabat? Hi ha qui té por de defensar-ho per «no posar-se en política» i hi ha qui acusa els que ho defensen amb la fàcil acusació que «ja s'han posat en política». Una confusió que hi ha interessats a mantenir!

Els drets fonamentals de les persones, i de les persones formant un poble, són «universals, inviolables, inalienables» (Joan XXIII, *La Pau a la Terra*, 7).

Aviat farà 25 anys que els nostres bisbes van afirmar: «Com a bisbes de l'Església a Catalunya, encarnada en aquest poble, donem fe de la realitat nacional de Catalunya, afaïçonada al llarg de mil anys d'història i també reclamem per a ella l'aplicació de la doctrina del magisteri eclesial» (Els bisbes de Catalunya, *Arrels cristianes de*

MIQUEL BARBARÀ

«Un cop constatat que som una nació hem d'afirmar que tenim dret a defensar-ho i com un dret fonamental»

REACCIONS DAVANT DE LA RETALLADA DE L'ESTATUT

de la cultura del país, perquè ella mateixa ha produït cultura i n'ha rebut, que deixar de rebre'n i d'elaborar-ne és situar-se fora de joc.

Això és més o menys el que aquests dies moltes persones em fan arribar, entristides perquè com a cristians catalans se senten orfes.

Van sobreactuar

DANIEL ARASA
Periodista

De vegades les persones, i molt especialment els polítics, sobreactuen. Ho fan sovint. Pretenen fer veure que una cosa que té

dimensió 10, per exemple, sembli que en tingui 300. Tinc la convicció que s'ha fet amb la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut. Segons la meua opinió és menys greu del que ens han volgut fer veure, sense que això signifiqui per la meua part que estic d'acord amb aquesta sentència. De tota manera, deixo clar que no nego legitimitat al Tribunal Constitucional. Fer-ho em sembla perillós. A més, els qui li han negat legitimitat amb la sentència de l'Estatut resulta que recorrien davant seu altres lleis. És a dir, jugaven a dues bandes.

Amb tot, més important que la sentència en ella mateixa és el marc en què l'han situada. Convulsionar encara més una societat catalana que té problemes més importants. Sobretot, desviar-la del més essencial. Crec que amb tant d'Estatut, tanta sentència, tant d'èmfasi en els aspectes nacionalistes, s'estan oblidant coses molt més importants, fins i tot deformant les consciències.

Posaré exemples. Els mateixos dies en què s'ha preparat la gran manifestació relacionada amb l'Estatut i tota l'omnipresència del tema de la sentència en els mitjans de comunicació, ha entrat en vigor la nova Llei de l'Avortament. Quants ens hem mobilitzat o pronunciat una vegada més davant d'això? Malauradament pocs. També entre els catòlics catalans. Per a molts d'ells l'Estatut és més important que la mort de més de 100.000 innocents a Espanya cada any. No sé si quan deixem aquest món sant Pere ens preguntarà si era més important l'Estatut o intentar salvar aquelles vides.

Podria posar exemples potser no tan extrems però sí importants, com les ruptures matrimonials generalitzades o el fracàs escolar. I ja no diguem la crisi econòmica amb milions de persones passant-ho malament.

El nacionalisme català, com qualsevol altre nacionalisme, és molt legítim. Estar contra la sentència de l'Estatut també, com ho és la posició contrària. Però el gran pou en què ha caigut una bona part de la població de Catalunya impulsada pels seus polítics, els mitjans de comunicació, molts professors, és en el de crear-se una mística nacionalista que ha substituït una altra mística, més espiritual, religiosa. El descens en la pràctica i la vida religiosa ha anat acompanyat de l'increment de centrar la vida en el nacionalisme. No és l'únic

fenomen que ha contribuït a aquesta descristianització, per descomptat, però estic convençut que hi ha influït molt.

No és antagònic ser nacionalista (d'on sigui, també català) i catòlic o cristià. De vegades fins i tot el fenomen nacionalista influeix a donar vida cristiana, encara que sigui per mitjà d'un malentès nacionalcatolicisme. Però també passa a l'inrevés. En la meua opinió, a Catalunya ha contribuït a la descristianització. Entre altres coses perquè durant massa anys massa capellans han parlat més de nacionalisme que dels temes que s'espera que desenvolupi i parli un capellà.

Indignació

JOAQUIM FERRER

President de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

Una gran indignació plana per tot Catalunya per l'evident menyspreu que significa que després d'haver elaborat un projecte de nou Estatut, d'haver-lo negociat i aprovat en el nostre Parlament, d'haver-lo debatut i també aprovat en el Congrés dels Diputats i en el Senat i després d'haver-lo aprovat en referèndum a Catalunya, aquest TC aprofitant un recurs presentat pel Partit Popular l'hagi fet a trossos a partir d'una interpretació immobilista de la Constitució.

Agustí Codinach

El missatge que envia aquesta sentència al poble de Catalunya és evident: ens volen resignats davant les injustícies que precisament aquest nou Estatut d'Autonomia de Catalunya ens vol ajudar a resoldre. No ho aconseguiran, cal que ara, més que mai, cada persona que forma part del poble de Catalunya sigui un element actiu i cooperant en l'acció cívica de mantenir les aspiracions.

Aquests dies agraïm especialment les paraules d'orientació que personalitats destacades com l'abat de Montserrat

expressen amb coratge recordant com les conviccions cristianes comprenen i ajuden el poble en aquesta etapa de dificultats, però també de vitalitat de la nostra consciència de poble.

Aquesta responsabilitat és de tots, al camp i a la ciutat, joves i grans, nous i antics catalans, tots hem de respondre-hi amb serenitat, generositat i eficàcia. Aquest nou Estatut que aprovarem és una necessitat sorgida del nostre dret a decidir que exercim en cada moment de la nostra història.

On som?

JORDI PORTA RIBALTA

President del Centre Unesco de Catalunya

La sentència del Tribunal Constitucional sobre

l'Estatut de Catalunya s'inscriu en un procés que cal tenir present a l'hora de valorar-ne el significat. Després de quaranta anys de dictadura franquista antidemocràtica i represiva es va iniciar un procés de transició que va significar un pas molt important en el camí de la normalització però que va suposar també algunes limitacions tenint en compte el context: els protagonistes del règim varen crear un partit que va condicionar tot el procés, l'exèrcit era un actor entre bastidors que calia tenir en compte —només cal recordar l'intent de cop d'estat del 1981—, la mentalitat unitarista continuava ben

instal·lada en la mentalitat espanyola. És en aquest context que va treballar la comissió que va redactar la Constitució que va tenir dificultats per incorporar en el text el fet de la plurinacionalitat de l'Estat, reivindicada des de feia segles per Catalunya i pel País Basc, i en menor intensitat, per Galícia. A partir d'aquí es va inventar l'Espanya de les Autonomies, concedint descentralització administrativa a regions que mai n'havien plantejat la necessitat per tal de rebaixar les aspiracions de les realitats nacionals. Es va acceptar, això sí, que es posés en el text la distinció entre nacionalitats i regions, distinció que s'aniria desenvolupant a la pràctica un cop s'hagués avançat en el procés democràtic real.

L'experiència d'aquests darrers trenta anys de vida democràtica ha demostrat que l'evolució ha estat la inversa. A partir del *café para todos* s'han anat tancant les escletxes que la Constitució teòricament havia deixat obertes. El darrer intent el va portar a terme el Parlament de Catalunya quan el setembre del 2005 va aprovar un nou Estatut d'autonomia amb el suport del 89% dels seus diputats. Aquest text va ser rebaixat per les Corts espanyoles, es va sotmetre, després, a referèndum al poble de Catalunya, que el va aprovar el 2006, sense entusiasme després de la rebaixa, però que l'acceptava com a única via per avançar, encara que fos lleugerament. Arribats aquí, només faltava el recurs presentat pel Partit Popular al Tribunal Constitucional, per tal que encara el rebaixés més i, després de quatre anys de desprestigi total per la seva composició i per la seva actuació

partidista, modifica el text especialment en temes com la llengua, l'exercici de la justícia, el finançament de la Generalitat o la denominació com a nacionals dels elements simbòlics del país: la bandera, les ràdios i televisions, etc.

Vet aquí algunes consideracions:

1.- Sabem que el dret no és una ciència exacta i no es pot proclamar la interpretació correcta del text constitucional quan és tan evident la visió esbiaixada per raons ideològiques i polítiques.

2.- L'aplicació de l'Estat de dret a Es-

panya acostuma a ser una manera de limitar les aspiracions democràtiques del poble de Catalunya.

3.- El poble, en la mesura que va ser consultat en el referèndum, s'ha manifestat al carrer sobretot recordant que som una nació i que tenim dret a decidir.

4.- Ara cal la resposta política, especialment del nostre Parlament i del nostre govern, per tal de superar, si cal, la «legalitat» espanyola.

BERNABÉ DALMAU

«El tema de la nacionalitat catalana, des del punt de vista cristià, no és un tema neutre, sinó que demana un compromís»

REACCIONS DAVANT DE LA RETALLADA DE L'ESTATUT

Agustí Codinach

Més nació que mai

JOSEP A. DURAN I LLEIDA
President del comitè de govern d'Unió i president del grup parlamentari de CiU al Congrés

Una vegada conegut el text íntegre de la sentència del Tribunal Constitucional, la perplexitat és encara més gran. Si l'anul·lació de determinats preceptes ja sorprenia, la «interpretació» restrictiva que de molts altres en fa el Tribunal encara causa més estupefacció. Qüestions tan essencials de l'Estatut com ara el concepte de nació, la llengua, els drets històrics, el Consell de Justícia, el finançament, la bilateralitat o la disposició addicional tercera pel que fa al percentatge d'inversions respecte el PIB queden desbarborades per una sentència que no ha sabut respectar els pactes de la Transició.

Catalunya ha estat tractada com si l'origen de la seva capacitat política derivés només de la Constitució del 1978, i això és un error imperdonable. Una nació mil·lenària, amb voluntat d'autogovern i que ha resistit els atacs més durs durant la seva història no pot ser tractada com una autonomia més, perquè aquest error sacseja tot el sistema polític existent. Ben en síntesi, el Tribunal Constitucional —amb la complicitat del PP i del PSOE, els uns anul·lant articles i els altres proposant-ne la desnaturalització— ens ha vingut a dir que Catalunya no té cabuda en l'actual sistema. No és estrany, doncs, que dies després la societat catalana sortís al carrer en una primera i contundent mostra de la seva indignació.

Vuitanta anys enrere Cambó ja advertia a Madrid que passarien governs i parlaments i que el fet viu de Catalunya perduraria per sempre. Per això, nosaltres, avui, no tenim ni el dret ni l'opció a sentir-nos desanimats, perquè la sentència del Constitucional ens ha tornat a situar davant les nostres responsabilitats històriques. Ara no podem defallir. És l'hora d'afrontar la fi d'un model i de buscar vies perquè la nostra volun-

DANIEL ARASA:

«El gran pou en què ha caigut una bona part de la població de Catalunya és en el de crear-se una mística nacionalista»

tat d'autogovern no es vegi diluïda ni pel Constitucional ni per la nostra passivitat acomodaticia. En aquests moments, el Constitucional, dient-nos manta vegades que no som una nació i amb una sentència que —com deia el pare abat de Montserrat— ni tan sols respecta els drets que el Magisteri de l'Església reconeix a les nacions, ens ha fet sentir més nació que mai.

Del nou Estatut a la constitució del Principat de Catalunya

MIQUEL RUIZ LACRUZ
Professor i escriptor

El Tribunal Constitucional ha avalat el nou Estatut, malgrat haver-hi establert uns límits. Tindrem

més autonomia, malgrat que hi hagi hagut retallades que haurem de saber superar en el futur immediat a través d'altres lleis i accions polítiques.

El fet més important que estableix aquest nou Estatut, ara ja amb l'aprovació del Tribunal Constitucional, és que Catalunya és una nació i que, com a tal, aspira a l'autogovern complet. Aquest és el punt definitiu. Tota la resta de l'Estatut s'entén com una expressió de la voluntat de donar el màxim de capacitat d'autogovern a aquesta nació catalana en el context d'Espanya. És cert que el Tribunal Constitucional ha expressat ben clara-

ment que l'única nació que reconeix la Constitució és la nació espanyola, però ha acceptat també que, paral·lelament a aquest fet, l'Estatut de Catalunya, en el seu preàmbul, expressi i faci constar ben clarament aquest punt cabdal del fet de la nacionalitat catalana. Aquest és un pas endavant fonamental i planteja una situació política del tot nova a Espanya. Hem entendre tots ben clarament aquesta nova situació: constitucionalment, hi ha una sola nació, l'espanyola, però, també constitucionalment, segons el Tribunal Constitucional, és legítim parlar de «nació catalana» perquè així consta i és constitucional que consti al preàmbul de l'Estatut.

És cert que el Tribunal Constitucional ha establert que aquesta afirmació no té eficàcia jurídica —segurament és l'única forma en la qual es veia en condicions d'aprovar aquesta gran novetat històrica—, però el fet és que ja és una realitat textual, escrita, formal, integrada, amb tot el seu significat, amb tot el seu pes, ni més ni menys que a les primeres pàgines de l'Estatut de Catalunya, anunciant la voluntat d'autogovern complet de Catalunya dins d'Espanya.

Això és un gran èxit perquè implica un inici de canvi de mentalitat. Catalunya comença a configurar-se com el que realment és: tot un país dins un altre país. Ara cal que fem el pas definitiu: hem d'impulsar una reforma i actualització de la constitució espanyola que reconegui Catalunya com a Principat, és a dir, com a nacionalitat històrica que vol consolidar un autogovern complet com a poble lliure en el conjunt d'Espanya. Aprofitem

el fet que tenim un nom històric que és ben viu i definim-nos en el context d'Espanya i del món com el que som: som... el Principat de Catalunya.

Situar el fet nacional al marge de polèmiques

CONCEPCIÓ HUERTA
Membre del Patronat de la Fundació Dr. Albert Bonet

Aquests dies recordo de manera especial les paraules de Mons. Joan Carrera

en la cloenda de l'acte de presentació a Barcelona del llibre *Nació i magisteri pontifici* i, en especial, el primer dels desitjos que ell va manifestar. Ens deia: «Desitjo l'assumpció plena i normalitzada, per part dels catòlics i catòliques, de la nostra catalanitat, com els catòlics de totes les nacions assumeixen les seves respectives identitats nacionals. Per tant, situar el fet nacional al marge de polèmiques i de la pluralitat de sensibilitats eclesials, que és un fet universal. Però aquí no s'hauria d'introduir aquest element perquè algunes sensibilitats eclesials refusin la pertinença catalana com un argument.» El bisbe Joan, en aquella ocasió, es referia bàsicament a l'àmbit eclesial, però tots sabem que, anàlogament, el seu desig s'estenia a l'àmbit polític.

La situació sociopolítica actual de la nostra nació m'ha fet pensar en les seves paraules i dir-me que assumeixo de manera plena i normalitzada la meva identitat catalana. Vull per a la meva nació, Catalunya, i per a tots els catalans poder viure la nostra condició amb normalitat, lluny de polèmiques i de sensibilitats que la posen en qüestió o bé l'obstaculitzen.

Aquesta situació només serà un fet quan Catalunya com a nació tingui reconeguts i en vigor tots els seus drets, el principal dels quals és el dret a ser i a configurar-se políticament de forma sobirana. Les iniciatives engegades ja fa mesos en el nostre país i les que arrelen en la llarga tradició sobiranista de Catalunya i que el dia 10 de juliol van tenir una de les seves expressions més impactants, conforten la meva esperança que la dita normalitat, lluny de ser una fita inassolible, és una realitat cada vegada més propera. I tinc aquesta percepció a desgrat de l'actuació dels nostres representants parlamentaris que, ara per ara i amb fets concrets, no respecten ni secunden el clam majoritari de la manifestació del dia 10.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Tenim places disponibles

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

València

Catorze universitaris viuen un campament a la presó de Picassent

Una experiència de solidaritat i alliberament de l'1 al 14 de juliol

Guillem Farré
València

Catorze estudiants de la Universitat Catòlica de Sant Vicent Màrtir i de la Universitat de València han passat la primera quinzena de juliol a la presó de Picassent. No hi ha hagut cap infracció ni delictes. La raó és que han participat en un campament d'estiu pioner organitzat per la capellania del centre penitenciari. Javier Palomares Peña, mercedari responsable de la pastoral, explica que l'any passat es van organitzar uns dies d'activitats per als reclusos animats pels voluntaris, i que el resultat va ser tan positiu que aquest any es van decidir a ampliar l'experiència amb gent del carrer.

«La gent del carrer—explica Palomares— permet normalitzar hàbits, per exemple, pel que fa al llenguatge o a comportaments violents.» Aquesta tasca s'ha fet a través de la convivència diària de nou del matí a set de la tarda, participant conjuntament en diversos tallers, com el d'esport, el de meditació, el d'art dramàtic o el de creativitat. El context en el qual els joves universitaris es van trobar, la majoria per primera vegada, no era ni fàcil ni senzill. No es tractava només de relacionar-se amb persones que han comès un delictes, sinó amb joves que precisament

a l'estiu s'ho passen malament: «Es volien menjar la vida, i és la vida que se'ls ha menjat», descriu gràficament el capellà del centre penitenciari.

Campament de la llibertat

Per això els universitaris—que estan a les facultats de Dret, Treball Social, Magisteri i Infermeria— han hagut de

passar per unes entrevistes de selecció, i el primer dia de juliol, abans d'entrar al centre, van tenir una sessió intensiva de formació per conèixer el món de la presó: els mòduls, el que es pot fer i el que no, etc. El campament, que portava per lema «Campament de la llibertat», es feia amb el mòdul dels joves—Picassent és la presó més gran d'Espanya, amb 2.500 reclusos i una gran varietat de mòduls—, tot i que només s'hi podien apuntar els que no es troben en règim d'especial dificultat o en aïllament. Així hi tot, n'hi participaven 45, 12 estaven en llista d'espera, i fins i tot n'hi havia alguns que se'n burlaven l'any passat i que ara s'havien afanyat a posar-se a la llista.

La iniciativa de la Pastoral Penitenciària ha trobat el ple suport de la direcció del centre: «Per a ells, és una experiència molt bona a nivell de tractament, perquè ara precisament que la majoria d'educadors del centre són de vacances, s'aporta una gran ajuda en la principal tasca que té el centre: re-socialitzar i humanitzar», explica Javier Palomares. Aquest campament es basa en els tallers

La presó del petit príncep

El fil conductor que guiava les activitats d'aquest campament era el conte d'Antoine de Saint-Exupéry, *El petit príncep*. Els participants, 45 reclusos i 14 joves del carrer, es dividien en quatre grups que anaven passant per diversos tallers. En el d'art dramàtic, cada grup treballava una part del conte, que va ser representat en la seva totalitat en un festival el darrer dia. En un altre moment, desenvolupaven la creativitat per elaborar els escenaris i els diversos elements d'atrezzo, com els planetes, l'avió, o la boa que s'ha menjat un elefant (o era un barret?).

que es realitzen durant el curs, i a partir dels quals precisament es van poder constatar els beneficis de la primera experiència feta l'estiu passat.

Homenatge al sacerdot Joaquín Montes

AVAN / València

El president del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Juan Luis de la Rúa, i el director del centre penitenciari de Picassent, Ramón Cánovas, van participar el 6 de juliol en l'homenatge que van organitzar els capellans de la presó al sacerdot Joaquín Montes Mollá. Aquest capellà és popularment conegut per funcionaris i reclusos com el «pare Ximo» o el «pare dels presos», i s'ha dedicat a la presó de València durant 40 anys.

Joaquín Montes Mollá, que també celebra 56 anys com a sacerdot de la diòcesi de València, és natural de la localitat valenciana d'Ontinyent, on va ser ordenat prevere el 1954. Va ser director del Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària des del 1996, així com capellà del centre penitenciari de Picassent. Actualment continua visitant la presó. El setembre del 2009 el pare Ximo va ser distingit amb la Medalla al Mèrit Social Penitenciari atorgada per la secretaria general d'Institucions Penitenciàries del Ministeri

de l'Interior, en reconeixement a la seva tasca amb presos durant aquestes quatre dècades. Joaquín Montes va rebre la distinció, juntament amb cinc persones més, en un acte celebrat a la delegació del Govern a la Comunitat Valenciana amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de les institucions penitenciàries.

Sorteig de la rifa de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

El dilluns 21 de juny va tenir lloc a la seu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2010 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari i va comptar amb la presència del director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, Mn. Jaume Aymar i Ragolta.

1r premi: **08810**

2n premi: **07605**

3r premi: **15911**

Premi especial per al talonari núm. **403**

Punt de vista

Ezequiel Mir

Els immigrants, una qüestió

Cada dia ens els creuem. Ens hi hem habituat. Si hem de ser francs, tenim la impressió d'haver-los vist sempre treballant al voltant nostre. Tanmateix, només els coneixem sota el nom de «treballadors immigrants». La paraula ja ens ho diu tot! Però... què fan? D'on vénen? Quines són les seves vivències? Estan ben a prop nostre, però no en sabem res. Si ens hi apropem una mica més, ens adonem de la realitat! Una realitat feta d'un gran desarrelament, de menyspreu i de rebuig; i que pesa sobre moltes d'aquestes persones, l'amenaça de ser sempre uns «treballadors immigrants».

La seva presència al voltant nostre és, de fet, un seriós interrogant: el fenomen de la immigració ha pres tal amplitud arreu, que ja no es pot considerar només com un element accessori i marginal de la nostra organització social. Ara bé, cal dir-ho clar: el que la nostra societat considera i demana d'aquestes persones vingudes de tots els horitzons del Tercer Món, és la seva força de treball; els seus valors i la seva cultura no interessin: això ja ni tan sols és refusar de reconèixer-los, és mostrar-hi una total indiferència. I aquesta indiferència és suficient per fer dels treballadors immigrants, els més pobres dels proletaris, els darrers de l'escalafó en la jerarquia social. Tot i tenir la capacitat per comprendre i assimilar la cultura occidental, a la llum de la seva pròpia, no tenen les mateixes oportunitats. Aleshores què els pot passar? Esclafats sota el pes d'una societat que no en reconeix els valors; reduïts a unes condicions de vida i de treball insuportables;

sense un veritable accés a una qualificació professional ni possibilitat de trobada amb el país que els rep, aquests treballadors immigrants no corren el risc de ser arrossegats dins d'una espiral de marginalització i d'exclusió? El preu que aquestes persones estan disposades a pagar per sortir de la misèria és molt gran... Tanmateix la capacitat de resistència d'una persona que viu en terra estrangera i que pateix un estat de servitud, té límits.

Però potser és en els fills d'aquests treballadors immigrants que pesa l'amenaça més gran. Viuen dividits entre dues cultures. La nostra, l'occidental, ostenta els seus miratges sense donar els mitjans per a una integració i un reconeixement veritables. L'infant, tan mal-leable i influenciable, no hi veurà de fet en aquesta pretesa seguretat una superioritat? Aquest restarà dolorosament estupefacte en veure els seus avenços rebutjats! De fracàs en fracàs, arriba el moment en què la confiança dona pas a la revolta i a la violència. Quines seran, per tant, les seves oportunitats de futur pro-

fessional, social, familiar...? Cal retre's a l'evidència: les condicions de vida dels més desfavorits d'entre les famílies d'immigrants, afegides a la seva més gran vulnerabilitat, són l'expressió més clara d'un refús de trobada per part del país d'acollida. La urgència de l'acció insta: se situa a tots els nivells, tant pedagògic com polític. Si manca tal presa de consciència i les mesures necessàries, és tot un poble que, a través dels seus joves, està amenaçat de sub-proletarització.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Admirable professió de fe!

Tinc un amic a Roma. Mantenim correspondència setmanal a través del correu electrònic. Més que parlar-me de la seva vida, m'envia suggeriments, acudits, fragments d'algun llibre que està llegint... i unes línies breus sobre la vida dels sants que se celebren al llarg de la setmana. Cada dissabte, després d'obrir l'ordinador, cerco si hi ha un escrit o una bella imatge... Quan l'amic fa vacances, trobo a faltar els seus escrits. En la solemnitat de sant Pere i sant Pau, em remeté la següent professió de fe del papa Pau VI, pronunciada a Manila, el dia 29 de novembre del 1970:

«Ai de mi si no anuncio l'Evangeli! Per fer això m'ha enviat el mateix Crist. Jo sóc apòstol i testimoni. Com més llunyana és la meta, com més difícil és el mandat, amb tanta major vehemència ens apressa l'amor. He de predicar el seu nom: Jesucrist és el Messies, el Fill de Déu vivent; ell és qui ens ha revelat el Déu invisible, és el primogènit de tota criatura, i tot es manté en ell. És també el mestre i redemptor dels homes; ell nasqué, morí i ressuscità per nosaltres. Ell és el centre de la història i de l'univers; ell ens coneix i ens estima, company i amic de la nostra vida, home de dolor i d'esperança; ell, certament, vindrà de nou i serà finalment el nostre jutge i també, tal com esperem, serà la nostra plenitud de vida i la nostra felicitat.

»Jo no em cansaria mai de parlar d'ell; és la llum, la veritat, encara més, el camí, i la veritat, i la vida; ell és el pa i la font d'aigua viva, que satisfà la nostra fam i la nostra set; ell és el nostre pastor, el nostre guia, el nostre exemple, el nostre consol, el nostre germà. Ell, com nosaltres i més que nosaltres, fou petit, pobre, humiliat, subjecte al treball, oprimat i pacient.

»Va parlar per nosaltres, obrà miracles, instituí el nou regne en el qual els pobres són benaurats, en el qual la pau és el principi de la convivència, en el qual els nets de cor i els que ploren són enaltits i consolats, en el qual els que tenen fam i set de justícia són saciats, en el qual els pecadors poden assolir el perdó, en el qual tots són germans.

»Aquest és Jesucrist, de qui ja heu sentit parlar, a qui molts de vosaltres ja pertanyeu, per la vostra condició de cristians. A vosaltres, doncs, cristians, us repeteixo en el seu nom, a tots l'anuncio: Crist Jesús és el principi i la fi, l'alfa i l'omega, el rei del nou món, l'arcana i suprema raó de la història humana i del nostre destí; ell és el mitjancer, com un pont entre la terra i el cel; és el Fill de l'home per antonomàsia, perquè és el Fill de Déu, etern, infinit, i el Fill de Maria, beneïda entre totes les dones, la seva mare segons la carn; la nostra mare per la comunió amb l'Esperit del cos místic.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Història de la nostra fe (6)

Vaig acabar definint els diferents esforços religiosos (cal anomenar-ne les religions naturals), són bons assaigs per trobar-se amb Déu, com a vectors verticals, amb sentit de baix a dalt. Al marge d'aberracions molt concretes, tots aquests esforços són positius i bons. Hi ha un moment en el qual Déu pren la iniciativa. Simbòlicament seria un vector vertical, sentit de dalt a baix. Les realitats humanes no canvien, res no es modifica, però s'il·lumina la ruta i, sobretot, es dona a l'home una possibilitat més gran d'enriquiment espiritual. Aquest fenomen, en l'àmbit taurí, s'anomena canvi de terç, l'anomenem història de la Salvació. Als orígens es va anunciar, al relat del Gènesi, la narració del Paradís, ja ho inclou, però es va començar a manifestar en la persona d'Abraham, al lloc sant de Siquem. Avui situat a la ciutat palestina de Nablús. Sota l'alzina de Mambré, el Patriarca va donar la primera resposta i va començar l'etapa nova. Es va incorporar a la crida divina la descendència d'Abraham, el poble jueu, que va progressar a mesura que certs autors es deixaven inspirar i publicaven tot el que rebien. Ho feien a la seva manera i es rebia d'acord amb el cervell dels receptors. Déu no vol trepitjar l'home, l'estimula perquè progressi però respecta que progressi al seu aire, per això trobem expressions i comportaments que ens sorprenen i, fins i tot, ens fereixen i no hi estem d'acord. Abans d'emetre un judici definitiu, cal estudiar les circumstàncies en les quals es desenvolupava el poble. Els forjadors, els que rectificaven i temperaven els seus contemporanis van ser els profetes. I a empentes i rodolons es va anar avançant i desvetllant la història de la salvació, fins que, en un moment donat, en una població minúscula de l'Alta Galilea es va proposar a una noia, tot just acabada la infantesa i iniciant-se ràpidament en la pubertat (en aquells moments el fenomen de l'adolescència no existia i de la segona infància es passava de seguida a la joventut) se li va proposar incorporar-se a la tasca més sublim. Qualsevol de nosaltres hauria respost a l'àngel que no tenia temps, que no estava preparada, que esperés a situar-se en la tot just iniciada etapa de ser i complir com a promesa de Josep. Però no, Maria era una dona audaç i va dir que sí. És el moment amb més importància històrica de l'habitat planeta terra. Va néixer Jesús. Va ser infant, jove, treballador, estudiós, discret. Va arribar un moment en què va decidir canviar la seva vida i donar publicitat a la seva missió. Va incorporar totes les coses bones que s'havien descobert i posat en pràctica. Va predicar i va fer el bé. Finalment, es va deixar empresonar i sotmetre's a judici. I va morir. Aviat va ressuscitar. La seva tasca havia de continuar, calia que la humanitat gaudís d'alguna manera de la seva companyia i del seu suport. Va néixer l'Església. L'Església de Déu, esposa de Jesucrist i mare nostra. Que es fa present en la seva Paraula, quan dos o més es reuneixen en nom seu, quan celebren l'Eucaristia. Aquesta és la nostra actualitat joiosa. Molts dels nostres contemporanis ho ignoren, per això a la tasca profètica, que continua existint, s'hi afegeix la missionera.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Sobreviure en la gran ciutat

Surto del metro i em trobo una colla de sud-africans amb els farcells carregats a l'espatlla. Són els *top manta*, que en un moment de dificultat han agafat les quatre puntes del drap ple d'ulleres, de DVD, de paraigües o de vanos i han fugit de la vigilància que els prohibeix la venda ambulants. Tot i que és l'únic mitjà que tenen per sobreviure.

Sempre que he anat a un país dels que anomenem del Tercer Món m'ha cridat l'atenció la quantitat de venda ambulants que hi ha pel carrer. Tant, que em preguntava qui compra, perquè em semblava que tothom venia alguna cosa, malgrat que només fossin quatre cebes. En aquells indrets, potser per la seva vestimenta i els colors de les paradetes, em semblava una cosa folklòrica i bonica.

Ara, a la nostra ciutat del Primer Món amb aires de gran metròpoli, ens trobem sovint amb això, i, com que sembla que diu poc d'un lloc emblemàtic —deixant de banda el fet que fa mal en el mercat de la propietat intel·lectual o dels comerços legals— han d'actuar clandestinament. Un ull posat a la seva flassada de terra i, l'altre, en l'arribada de la policia.

Quan arribo al meu barri l'ambient canvia. Els carrers són tots plens d'homes que passen les hores en espera de no sé què. I molts d'ells arrosseguen carretons de supermercats plens d'andròmines: filferros, fustes, electrodomèstics espatllats, alumini, reixes... Cada dia més.

Molt a prop han tancat un banc i una nit en van obrir la porta forçant-la i se'n van endur tot el que pensaven que podrien vendre: fil elèctric, baranes, fustes, alumini, lavabos... el banc va segellar la porta. L'endemà uns quants homes amb els seus carretons s'hi van acostar i ho van trobar tot tancat i barat. Dirigint-me a ells, els vaig fer un gest com dient «ja no hi podreu entrar», i un em va dir: «És que, sap, aquí dormíem tan tranquils.» No judico si només dormien o, a més, omplien el seu carretó per vendre-ho tot després. Sigui el que sigui, el que feien era per sobreviure.

Comprenc i estic d'acord que tot això embruta la ciutat, que les obres a mig fer corren el perill de robatoris, que els ciutadans vivim amb poca seguretat... Tot això és veritat. Però, mentre l'atur sigui el problema fonamental de la nostra llarga crisi, mentre l'abús d'uns pocs engendri desigualtats incurables, mentre el neoliberalisme augmenti aquestes desigualtats, les grans ciutats tindran cada vegada més drapaires de carrer, més venedors ambulants, més lladres i més rodmons.

Si encara existís aquella malaurada llei de «*vagos i maleantes*» que es va crear a l'època franquista, al meu barri, i, concretament, al meu carrer, hi hauria persecució diària. Gràcies a Déu aquesta llei ja no existeix. Perquè passar les hores sense fer res pot ser maco per vacances, però fer-ho cada dia per necessitat no sé si dona gaire satisfacció personal o embruta els qui viuen així.

Zoom

Eduard Brufau

Aquest juliol ha fet quinze de la massacre de Srebrenica, on van ser assassinats 8.372 homes musulmans a mans de paramilitars serbis. Va ser un dels episodis més sagnants de la guerra de Bòsnia i la pitjor matança de civils a Europa des de la Segona Guerra Mundial. Enguany durant els actes commemoratius —que han comptat amb la presència del president serbi, Boris Tadic— s'han pogut enterrar més de 700 víctimes que han pogut ser identificades gràcies a proves d'ADN.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Estatut: òptica dels dos eixos

Els dos eixos que configuren l'òptica política del nostre entorn són: l'eix ideològic (que bascula entre l'esquerra i la dreta), i l'eix nacionalista (que va de l'espanyolisme al catalanisme). Els elements interns de cada eix han optat per la ruptura i han dinamitat molts dels ponts de convivència. L'esquerra, segura de la seva superioritat moral, s'ha instal·lat en el discurs políticament correcte. La dreta, nodrida pel nacionalisme espanyol, s'ha convertit en la punta de llança de la uniformitat excloent. L'espanyolisme, que s'ha basat en la superioritat moral de la seva llengua, i el catalanisme, afeblit per la manca d'estructura estatal i per la divisió interna, han polaritzat les seves posicions i cada vegada s'endevinen més signes de ruptura. El sentit de l'Estatut cal situar-lo, principalment, en l'eix nacionalista. N'hi ha prou de llegir el lema de la manifestació: «Som una nació.» El primer error de la reforma de l'Estatut va consistir en el fet que va ser impulsada per l'eix ideològic. Es va tractar d'utilitzar-la per l'esquerra catalana contra Aznar, que feia bandera del seu espanyolisme radical. Es va aprofitar la sensibilitat social de Catalunya, cada vegada més molesta amb la creixent asfíxia política i econòmica provinent de l'Estat. El resultat de les eleccions va deixar al descobert el tripartit, amb menor múscul per sorgir d'un pacte de perdedors. Ingènuament, va creure que tenia un aliat en Zapatero, prototip de president líquid sense cap solidesa. L'eix ideològic va configurar, sobretot, el títol I: «dels drets, deures i principis rectoris», massa polaritzat per tractar-se d'un text d'abast nacionalista. El procés intern de la seva redacció va ser feroç, però encara ho va ser més el ressò a Espanya, tot i que després diferents autonomies el van copiar en part.

L'Estatut va ser rebutjat pels polítics del PP i del PSOE, instal·lats en l'espanyolisme nacionalista. Els jocs malabars de Zapatero no trobaven ressò al seu partit. N'hi ha prou de recordar el comportament d'Alfonso Guerra, que va passar el ribot al text ben de gust. La dreta combatia l'Estatut des de les dues òptiques: espanyolisme i ideologia. L'esquerra mantenia un discurs políticament correcte (i ambigu), però sense perdre gens ni mica de l'espanyolisme. El PP, després de totes les purgues textuals, el va portar al Tribunal Constitucional, però el PSOE va utilitzar els seus peons per fer el mateix. Maragall, acostumat a funcionar per lliure, va ser fulminat pel seu mateix partit, i substituït per Montilla, aleshores ministre d'Indústria. El Tribunal Constitucional ha dictat la sentència des de l'espanyolisme, malgrat que a la Catalunya políticament correcta s'ha volgut interpretar des de l'eix ideològic. Quin membre del Tribunal ha aconseguit que es parli vuit vegades de la unitat indivisible d'Espanya? Aragón, proposat per l'esquerra i (presumptivament) progressista. La sentència ha posat les coses al seu lloc: el PP ha fet la feina bruta de l'espanyolisme, del qual s'ha beneficiat el PSOE, que en comparteix els resultats; «objectiu aconseguit», amb el qual Chacón coincideix. Demonitzant el PP (que necessita un bon exorcisme), l'esquerra catalana es renta les mans, però el PSC va ser reticent al lema de la manifestació. El seu drama, tot i que té catalanistes a les seves files, és que sempre està captiu del PSOE. Els diputats catalans a Madrid no jugaran a fons la basa del seu vot. Tota la resta sona a retòrica buida. La confusió general d'aquests dos eixos complica la situació i no permet resoldre-la.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Des del monestir

Festa major

Quan vaig entrar al monestir vaig pensar que això de viure una Festa Major, sobretot aquelles d'abans, característiques dels pobles de les nostres contrades, amb tot un ritual de celebracions pròpies que creaven un ambient molt especial, s'havia ben acabat. Evidentment res de res de veure el Gegant del Pi, els capgrossos i molts altres elements tan típics d'aquells dies.

Amb tot, en apropar-se la Festa de la Mare de Déu del Carme, vaig notar que en l'ambient quotidià del monestir sorgia quelcom de nou i el motiu de tants afanys il·lusió era anar preparant amb el bo i millor la seva solemnitat. Realment aquesta és per a nosaltres la Festa Major i tot és poc perquè els carmelites de les dues branques festegem la Mare i Germana, al servei de la qual ens hem consagrat per unir-nos més estretament amb ella a l'obra

redemptora del Crist.

En els cants de la litúrgia de la festa, donem nova vida als textos amb els quals honorem la Mare del Carmel. Així en l'antífona de l'Ofici de Vetlla que cantem amb entusiasme («Al bell cim del Carmel, / que és Crist, vida del cel, / pugeu-nos-hi, Maria»), sembla que lletra i música a la vegada es posen d'acord a demanar a la Mare la seva assistència per fer-nos ben planer el camí costerut de la muntanya del Carmel.

Per la missa solemne les flors es cuiden més que mai, i no diguem la roba litúrgica, els ornaments... tot acostuma a ser el millor de què disposa la comunitat, i després de l'Eucaristia hi ha un esclat d'alegria en la trobada amb els familiars i els amics que vénen a felicitar-nos, mentre que a l'hora de dinar tampoc la taula desmereix de la festa.

De tota manera, la nostra celebració no es redueix a aquests elements externs. Seguint l'exemple de Maria, que *guardava i rumiava totes aquestes coses en el seu cor*, rememorem el seu patronatge i protecció i, *recordant les mercès de la Mare del Carmel, exultem en el Senyor*. Aquestes mercès són innumbrables ja des dels nostres orígens, quan els primers carmelites que menaven una vida de pregària i asceti la van elegir, seguint la mentalitat feudal de l'època, com a Senyora i Protectora del lloc, i li aixecaren una petita església, entorn de la qual construïren les seves cel·les. Aquesta presència de Maria, ja en un primer moment de la nostra història, és fonamental per als carmelites, que trobem en ella un exemple a seguir i la realització plena del nostre ideal, fent que l'acollim com a Mare i la considerem el nostre model per excel·lència.

Anna M. Sales
Carmel de Terrassa

La sal de la terra

Els punts forts i dèbils de la democràcia

Estem a prop d'unes eleccions catalanes i no lluny d'unes d'estatals. Vivim uns temps en què el més suau que podem dir és que són convulsos. Portem poc més de 35 anys de democràcia al nostre país i l'actual situació econòmica i social fa que moltes persones que no en viuen ni directament ni indirectament es preguntin si no cal una renovació de soca-rel de la democràcia.

En l'època de la dictadura s'imposaven les normes morals «per decret». Hi havia un ordre preestablert i ens deien el que «era bo o dolent». Alguns tenien por que si es perdia aquestes normes imposades per l'autoritat, pel poder, la gent perdria la moral i la societat es desferia amb un «campi qui pugui», en un caos, desenfrenant-se els instints més baixos de les persones. Els que varem lluitar i almenys posar un granet de sorra per la llibertat, la democràcia i

l'estatut d'autonomia, jugant-nos tenir problemes amb l'autoritat i inclosa la presó, sabem els mals de l'anterior règim dictatorial on no hi havia llibertat d'expressió d'idees i es pretenia una uniformitat de pensament i d'acció. Persones per sota dels 40 anys avui dia desconeixen aquest règim i viuen un desençís de la societat actual.

En nom de la democràcia s'ha confós llibertat per llibertinatge, per abolicció de normes morals, per promulgar lleis populistes que donen «carnassa al poble», sense adonar-se que s'estaven carregant el nexxe d'unió veritable entre les persones, nexxe que és «immaterial», subtil, espiritual. Totes les persones tenim una «consciència col·lectiva», una espiritualitat arrelada en els nostres gens —genotip— que ens diferencien de les altres espècies animals i que s'ha d'expressar —fenotip— o ens fem mal a nosal-

tres mateixos i als altres: patim malalties físiques, mentals i socials.

Una veritable democràcia no és la «dictadura de les elits dels partits» que escullen a dit les llistes —qui no es mou no surt a la foto— ni la dictadura de les majories —pitjor les absolutes—, ni l'absència de regles morals —«el campi qui pugui»—. Cal posar la persona al centre i fer del bé comú el fi del servei de les persones, cal recuperar els principis i potenciar-los amb llibertat, arrelant-los més a cada persona, cal ser més curosos que en les dictadures, ja que en elles tampoc no hi havia justícia social, ja que no es pot posar un policia que ens vigili a cada ciutadà i a més: qui vigila el policia?, qui controla el poder? Cal reforçar més les normes morals i principis interioritzats amb l'educació des de petits. Cal tenir models fiables. És bo conèixer Jesús.

Joan Viñas
Rector de la Universitat de Lleida

Mirada al món

Getsemaní gloriós

Escric aquest article després d'haver gaudit d'una experiència eclesial molt intensa. El dia 12 de juny han estat ordenats diaques nou estudiants de Teologia del Centre Salesià de Ratisbonne, a Jerusalem. L'ordenació ha tingut lloc a la basílica de Getsemaní, al peu de la muntanya de les Oliveres. Aquesta basílica, una de les més boniques de Jerusalem, recorda la pregària i l'agonia de Crist el Dijous Sant, començament de la seva passió.

És una església perfecta, amb restes encara d'antics santuaris bizantins i croats, que testimonien la fe en la presència de Jesús en aquest lloc. L'arquitecte li ha volgut donar un caire de tristor amb unes vidrieres de color violat que donen al seu interior un caire auster i místic.

Davant del seu altar es venera la pedra, una ampla llosa calcària, on Jesús va fer la seva pregària. La gent s'agenolla i besa commoguda aquesta pedra que va ser testimoni de l'emoció de Crist en la seva oració, de la seva suor de sang i del consol que va rebre d'un àngel, enviat pel Pare del cel.

Al seu costat hi ha un jardí on es poden contemplar vuit vells olivers que, segons els estudis dels botànics d'Israel, foren testimonis de la pregària de Jesús: tots ells tenen més de 2.000 anys.

Getsemaní, que vol dir «molí d'oli», és un dels Llocs Sants més visitats i commovedors, on s'esdevenen

autèntiques conversions.

Però el dissabte 12 de juny, aquesta església de caire trist i melangiós s'ha vist com glorificada per una resplendor litúrgica extraordinària: el patriarca llatí de Jerusalem, envoltat d'una quarantena de preveres, ha conferit l'orde del diaconat a aquests nou estudiants que, l'any vinent, seguint llur vocació, seran ordenats sacerdots als països d'origen, països d'arreu del món, pertanyents a quatre continents. La presència dels pares, dels germans i familiars dels joves diaques ha creat una atmosfera d'alegria i de família en la cerimònia que ha durat ben bé dues hores. La litúrgia ha estat impecable, ben preparada, amb cants i pregàries que han emocionat els fidels que emplenaven la basílica de gom a gom i els han inspirat sentiments d'agraïment, d'alegria i d'esperança, barrejats amb un sentit de satisfacció general.

Durant la celebració era fàcil fer aquesta reflexió: l'Església avança, malgrat les tempestes i els entrebancs que troba. D'aquí a un any, aquests estudiants de Teologia seran ja sacerdots i continuaran la predicació de l'evangeli i l'administració dels sacraments. Una Església secular, milenària, però sempre jove i dinàmica, que sorprèn per la seva vitalitat i la seva fidelitat.

Aquesta Església, criticada i blasmada tan sovint,

conserva en el fons del seu cor paraules de vida eterna i recorda el que va dir Jesús: «Jo sóc amb vosaltres fins a la fi dels segles.» L'Església tindrà temporals, terratrèmols, sacsejades, tindrà defallences, desercions i mil febleses, però continuarà caminant. Té quelcom en el seu interior que la impulsa, que l'empeny a caminar, un quelcom que ningú, ni el temps ni els homes, no poden ni podran mai destruir.

L'Església és com Getsemaní: lloc de temptació, d'agonia, de suor de sang, però també lloc de consol, de fidelitat, de glòria i resurrecció, de passat, de present i de futur, d'un horitzó ple d'esperança... Nosaltres creiem en aquesta Església, feble, sí, però que manté una veritat que venç els segles; pobra, sí, però amb un tresor de fe i de caritat com ningú al món ha pogut mai igualar; pecadora, sí, però amb una arrel de santedat i de perfecció que fa brollar, arreu del món, també en els nostres dies, figures senyeres de santedat i d'heroisme.

Aquesta és l'Església en la qual creiem i esperem, en la qual ens mantenim i volem perseverar. L'Església que ens va rebre el dia del nostre bateig i que ens acompanyarà fins a la tomba, que ens ha sostingut en la fe amb els seus sacraments i la seva pregària, que ens ha fet fills de Déu i hereus de la glòria eterna.

Joan Vernet
Salesià des de Jerusalem

Paraula i vida

Joves d'Europa en el Camí de Sant Jaume

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Celebrem en aquest diumenge la festa de Sant Jaume, dit el Major, un dels apòstols de Jesucrist, fill de Zebedeu i germà de Joan Evangelista, que formà part, amb aquest i amb sant Pere, del grup de deixebles predilectes de Jesús. Segons la tradició, evangelitzà les terres de la Hispània i, segons aquesta mateixa tradició, el seu sepulcre es conserva a la catedral de Compostel·la. Per coincidir la festa d'avui en diumenge se celebra un Any jubilar a Sant Jaume de Compostel·la. A les terres catalanes sant Jaume ha estat sempre molt venerat. A més de les antigues esglésies de tradició visigòtica i preromànica, n'hi ha moltes a partir del segle XII que jalonen els camins dels pelegrins, especialment els qui anaven a Sant Jaume de Galícia. A Catalunya hi ha moltes tradicions locals referents a sant Jaume. Pel que fa a Barcelona, a la plaça que porta el seu nom, i en la que tenen la seva seu les principals institucions del govern autonòmic i municipal, hi havia abans una església sobre el lloc on l'apòstol hauria predicat per primera

vegada a la península. Sobretot durant l'edat mitjana, Sant Jaume de Compostel·la va esdevenir un lloc emblemàtic de pelegrinatges des de tot Europa i s'ha pogut escriure que el nostre continent va néixer pelegrinant per l'anomenat *Camí de Sant Jaume*, les rutes inicials del qual partien des de la nostres terres catalanes, i actualment són assenyalades i també novament recorregudes. En Sant Jaume el Major es dona el fet, afirmat pel llibre dels Fets dels Apòstols, que fou el primer dels apòstols que morí per fidelitat a Jesucrist i al seu Evangelí. Per això, li escauen principalment a ell aquestes paraules del Concili Vaticà II: «Els apòstols i els màrtirs de Crist que amb l'efusió de la seva sang varen fer la més gran afirmació de fe i d'amor, l'Església sempre ha cregut que romanen estretament units a nosaltres en Crist i els ha venerat amb un afecte especial, juntament amb la benaurada Verge Maria i els sants àngels, i ha implorat piadosament l'auxili de la seva intercessió.»

Sant Jaume, doncs, patró de les terres d'Espanya, és sobretot un record dels orígens de la nostra fe i un testimoni d'estimar aquesta fe fins a donar la vida per Jesucrist. Aquest estiu, del 5 al 8 d'agost, se celebrarà a Sant Jaume de Compostel·la l'anomenat Pelegrinatge Europeu de Joves, que té aquest lema: «Com l'Apòstol Sant Jaume, amics del Senyor.» El lema ens recorda la condició dels dotze apòstols d'haver estat els més propers seguidors del Crist, els heralds del seu Evangelí i els testimonis de la resurrecció del Senyor. Davant la crisi de la fe cristiana en el nostre continent, el fet que joves cristians d'avui recorrin novament les rutes que portaren durant segles cap al sepulcre de Sant Jaume, és sens dubte un signe d'esperança. L'herència cristiana de la vella Europa no ha servit només per construir el passat. Aquesta herència cristiana és viva i continuarà donant a Europa l'ànima que necessita perquè tot el cos tingui autèntica vida.

Als quatre vents

L'Església, mare i mestra

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

L'últim dels comentaris al Compendi del Catecisme de l'Església catòlica, abans d'endinsar-nos en l'explicació del manaments, ens porta a reflexionar sobre com l'Església, que ha de nodrir la vida moral del cristià, ho fa com una mare i com una mestra. L'Església té aquest deure d'intervenir en el camp moral, perquè predica una fe que cal encarnar, que es fa vida en l'existència dels cristians. Fins i tot cal que ho faci en aquelles prescripcions específiques de la llei natural, donat que la seva observança és necessària per a la Salvació. Aquest fet porta un cert nombre de persones a no entendre l'Església, pensant que la seva missió deu ser particular, reservada als creients, reduïda a l'àmbit de la consciència personal. És un camp més de la incomprensió que, a vegades, manifesten els homes respecte de la comunitat eclesial. M'agrada, en aquestes ocasions, considerar que, el mateix que passa amb els vitralls gòtics passa

amb l'Església: només es veuen bé i se n'entenen els colors i dibuixos des de dins del temple, quan el sol els il·lumina per fora i des de l'interior llueixen meravellosament. Penso que la clau per entendre i acceptar l'Església i el seu ensenyament moral és adonar-se que si hi renunciem no coneixerem Crist. Tot el que sabem de Jesús ho sabem per l'Església, i si en ella hi trobem defectes —no podria ser d'altra manera, ja que està formada per homes i dones i tots som pecadors— això indica que amb l'Església també cal tenir paciència com en procurem tenir entre nosaltres. Ens pot ajudar a entendre això el fet freqüent que un canal que porta aigua neta pot ser que no estigui tan net com l'aigua que porta. Estimem l'Església, que és la nostra mare i que a vegades ha de fer també de mestra, i els mestres en ocasions han de ser forts i exigir. El Sant Pare,

en clausurar l'Any Sacerdotal fa un mes, deia que el Magisteri ha de protegir la fe contra els farissans, contra les orientacions que són, en realitat, desorientacions. L'ús de la fortalesa és un servei d'amor. Recordem-ho: sense l'Església no tindríem Crist, i a qui destaqui algun element negatiu en la vida eclesial caldria recordar-li que en vint segles són infinitament més nombroses les accions positives que les negatives. Per això l'Església té també uns manaments, cinc concretament, que tenen com a finalitat garantir als fidels aquell mínim indispensable en la vida de pregària, en la participació sacramental i en el compromís moral i de creixement en l'amor a Déu i als altres. Procurem complir-los sabent que són una guia però també un mínim, i pensem que quan estimem mai no ens hem de conformar a complir solament sinó a excedir-nos de gust ja que l'amor no posa límits.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Cartes del lector

La Creu dels Joves

A la fi del Jubileu, el papa Joan Pau II, als joves va donar la Creu, i aquests l'han portada per tot el món.

Oh! Beneïda joventut, quina és vers el Crist, vostra actitud? Vers Aquell que per nosaltres morí en la creu?

—ajudem a dur aquesta, com féu el Cirineu.

I com en l'evangeli, als peus de la Creu, Maria, la dolça Mare del Senyor, i Mare Nostra, Santa Maria, la Verge Maria, en la fe, esperança i amor, excel·lent guia,

«Tot per amor!» n'era el lema, del seu pas pel nostre solsoní bisbat, fem-ne, de la Creu, nostre emblema, i estímem sempre com Crist ens ha estimat.

RAMON GENÉ CAPDEVILA
Cervera

La justificació de l'avortament

M'agradaria compartir aquest pensament de Santiago Matas López publicat a *El Confidencial Digital*: «L'única cosa que se li ha ocorregut a la ministra d'Igualtat, Bibiana Aído, per justificar l'avortament és que hi ha una vida humana, però fins a la setmana 14 no és persona. Jo em pregunto: com hi pot haver una vida humana sense ser a la vegada persona o una persona que no sigui una vida humana? Una nena, una menor, d'uns 16 anys, que encara no pot conduir, ni beure alcohol, sí que pot matar el fill que porta a dins. Que potser ens hem tornat bojos? I si continuem per aquest camí —ja s'està plantejant—, aquesta mateixa nena podrà, més endavant, matar els seus pares, senzillament perquè estan malalts i pateixen molt i no té temps per ocupar-se'n. No podem matar el llop perquè és una espècie protegida; però sí un infant no-nascut.»

JOSEFA MORALES DE SANTIAGO
Valladolid

Què hem perdut durant 25 anys?

Quan perdem algú no sabem mai l'abast de la pèrdua.

Dic això perquè no sé si hem de celebrar que fa 25 anys (5 juliol 1985) es va despenalitzar l'avortament. Quantes grans persones deu haver perdut la humanitat?, algunes amb la seva senzillesa acolidora, d'altres, amb dots excepcionals per a la música, la ciència, la pintura, grans en l'esport, en el cinema... i un llarg

Sneijder i el Parnostre

El futbolista holandès Wesley Sneijder, autor del gol que va eliminar Brasil del Mundial i va posar Holanda a la final, ha guanyat la Pilota de Plata del Mundial 2010, després de guanyar-ho tot amb l'Inter de Milà (Scudetto, Copa i Champions League). Sneijder té un secret: s'ha convertit al catolicisme de la mà de la seva promesa Yolande i de Zanetti, capità de l'Inter de Milà i catòlic practicant. Va rebre el Baptisme una mica abans del Mundial per poder-se casar per l'Església. La seva conversió l'explica ell mateix: «Vaig anar a missa una vegada amb els meus companys i vaig sentir una força i una confiança que em van torbar», per la qual cosa va començar a fer classes de catecisme amb el capellà de l'Inter. Prega cada dia, els diumenges va a missa i combrega amb Yolande, la seva promesa, que li va regalar un rosari que sempre porta penjat. «La fe em dóna força. De vegades, les meves conviccions em mantenen ferm i m'omplen de determinació. Cada dia reso el Parnostre. Sempre cerco, abans de començar els partits, un racó per pregar.»

CLARA JIMÉNEZ
Múrcia

etcètera.

No us han deixat viure, em dol molt no haver-vos conegut.

MERCÈ GOMÀ
Barcelona

Maria al Carmel

L'orde del Carme té com a punt de referència de la seva espiritualitat pròpia la figura singular de Maria, Mare de Déu.

L'espiritualitat mariana de l'orde del Carme no ve marcada pel contingut d'articles de la nostra Santa Regla, que és eminentment paulina, sinó per l'enfocament estructural de la primera comunitat d'ermitans, antics croats, que es despregueren de les armes mortíferes i es revestiren de les armes de l'Esperit per reprendre una vida més autèntica de deixebles de Jesucrist a la muntanya del Carmel.

Aquella primera capella aixecada en honor de Santa Maria, la mestressa del lloc, segons l'apreciació medieval, va marcar per sempre l'enfocament marià dels qui serien coneguts pel Poble de Déu com a «germans de la Benaurada Verge Maria del Mont Carmel». Per què Maria va captar tant l'atenció dels ermitans del Carmel?

La resposta ens la dóna l'evangelista sant Lluc, l'evangelista de Maria, quan expressa: «Guardava i meditava en el seu cor allò que contemplava en el seu Fill Jesús.»

La nostra Santa Regla ens mana que «meditem, dia i nit en la Llei del Senyor». Maria tenia a casa seva l'autor de la Llei, i els carmelites contemplem i meditem aquesta Llei del Senyor.

Maria és la millor deixeblla de l'escola de Jesús. Els carmelites volem aprendre en l'escola de Maria, la nostra mare i germana com la considera la tradició del nostre orde. Fruit de la reflexió de la Paraula de Déu, sorgeix espontàniament l'Oració i el cultiu del mecanisme de la vida

interior: potenciar al màxim l'exercici de les virtuts teològals, cardinals i morals. Donant tot el relleu a la nostra condició de Fills Adoptius de Déu i autèntics temples de l'Esperit Sant vivint plenament la nostra condició de germans.

La Verge, a part d'això, és la patrona dels contemplatius en general. La devoció a la Verge s'ha anat consolidant amb el pas dels anys a l'orde amb el lliurament del Sant Escapulari o vestit de Maria com a signe de protecció de la Verge Maria al seu orde del Carme i als qui vesteixen el sant hàbit del Carme.

Per tot el que he expressat i per altres manifestacions d'afecte i «protecció» de la Verge Maria a la família del Carmel, la figura de la Verge Maria és objecte de sincera devoció i amor entranyable per a tots els carmelites. Per tant, aquest mes de juliol, que és el mes del Carme, ens convida a tenir molt present la figura de la Mare de Déu sota l'advocació del Carme.

P. ANDREU M. GUIM, o. carm.
Barcelona

Pobres criatures

Les dades que es recullen a Europa sobre educació confirmen que els infants espanyols no donen el rendiment desitjat. Aleshores, jo em pregunto: el sistema educatiu que proposen és per activar el cervell?

Pobres criatures inclinades a tota mena de lliçons d'eròtica des de ben petits, i per a què?

No ho entenem perquè a la majoria de mares i pares ens esfereix. Per tenir una joventut sana i preparada intel·lectualment i professionalment no hi ha ningú que cregui que aquest és el sistema. A més, quan arriben a casa, per televisió veuen més del mateix: violència i sexe.

Pobres nens i pobres joves, quin futur que els espera!

M. DEL CARMEN MALET
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Conviure abans de casar-se

Avui, la majoria de parelles, fins i tot aquells que es casen per l'Església, conviuen abans de casar-se. Així doncs, li sembla realista i raonable que l'Església mantingui la seva oposició a les relacions sexuals abans del matrimoni?

En assumptes de fe i moral cristianes, la majoria o minoria no són criteris de veritat. Per exemple, suposem que en una col·lectivitat de persones, el noranta per cent menteix habitualment, no per això direm que mentir és una cosa bona i normal. També li diria que cal anar amb compte a l'hora de dir que «la majoria fa tal cosa o tal altra», ja que el món és molt gran i sovint només ens fixem en una porció. A més, molts costums són efímers. Avui, en alguns països s'omplen estadis de joves per manifestar un compromís públic de virginitat fins al matrimoni, cosa que fa uns anys era impensable. Hem d'ajudar les persones a fer el que convé i cal fer i no el que està de moda o agrada més. La vida en Jesucrist troba la seva normativa en les fonts de la revelació, i també de la raó. La doctrina cristiana sempre ha declarat la immoralitat de les relacions sexuals fora del seu àmbit natural que és el matrimoni, al servei de la vida i de l'amor. Que això no és gens fàcil en alguns contextos actuals, ja ho sabem. Però cal animar a anar en aquest camí, amb comprensió i paciència, però també tenint les idees clares. En una cultura hipersexualitzada fins al paroxisme cal ajudar els nois i noies a viure la castedat i a dominar els seus impulsos, i no pas a «llençar carn a la fera» com es fa des de tantes instàncies. Avui, el missatge veritablement revolucionari en aquest terreny és precisament el missatge cristià. La mare Teresa de Calcuta deia als joves que el millor obsequi i do que poden fer-se en el moment del seu matrimoni és oferir-se l'un a l'altre un cor pur i un cos virginal. Només pot donar-se aquell que es posseeix i només es posseeix aquell que sap custodiar-se. Que potser es pensa vostè que tantes experiències prematures i immadures ajudaran a consolidar un matrimoni estable i fidel? Les mateixes estadístiques demostren tot el contrari.

La promiscuïtat sexual que ens envolta és un signe clar de la decadència de la nostra societat i un cas ben evident que cal dir ben clar que no és l'evangeli qui s'ha d'emmotllar a la societat sinó que és la societat que s'ha de convertir a Déu. Les exigències de la fe posen el llistó ben alt i amb això fan un gran servei a tots, i ens conviden a superar-nos contínuament. Comprenc que no és fàcil viure així però també m'agrada dir als joves (i no tan joves) que, si lluiten i s'esforcen, malgrat que hi haurà caigudes, no els mancarà la força de Déu i aniran superant els obstacles. No podem dir mai que està bé allò que no és correcte i tampoc no ens hem de cansar d'animar i comprendre els qui lluiten i cauen i miren d'aixecar-se sostinguts per la misericòrdia de Déu.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Estiu solidari

Preparant un nou curs

Pau i bé,

Al darrer article us deia que acabava d'arribar a Quito i que marxava cap a Lago Agrio. Doncs ara ja fa una setmana que sóc a Lago, a l'internat on ha de transcórrer el meu Camp de Treball Missió. No sé si us en recordeu, però, tal com us vaig dir al segon article, la meva experiència de voluntariat consisteix a convida amb nens i nenes de les cinc ètnies tribals, aquí es diuen nacionalitats, que poblen aquesta zona de l'amazònia de l'Equador. Les ètnies són: quítxues, siona, cofan, secoya i shuar. L'educació dels nens d'aquestes comunes es feia únicament en la llengua mil·lenària de la comuna i això els limitava molt en tots els aspectes de la vida. Els nens i les nenes podien anar a una escola on s'expliqués tot en castellà, però alguns pares no ho volien perquè això significava perdre la seva llengua i les seves tradicions, a part de les llargues caminades que havien de fer cada dia.

Fa deu anys, el bisbat de Sucumbios va endegar la idea de poder fer un internat bilingüe, on els alumnes poguessin aprendre en castellà però que això no els impedís de continuar xerrant en la seva llengua i ser fidels als seus costums i tradicions. El bisbat confià la posada en marxa i la gestió de l'internat als Germans Maristes i a les Germanes Carmelites del Sagrat Cor, i ara són més de 160 alumnes els que viuen a l'internat Abia Ayala i aprenen totes les matèries abillats amb la seva vestimenta tradicional i parlant entre ells la seva llengua

@Ivaro

i seguint els seus ritus. El curs comença el dia 11 de juliol, de manera que la primera setmana, del 5 a l'11, hem estat visitant les cinc comunes, per tal que els pares i els nens ens poguessin conèixer i nosaltres també coneguéssim una mica més les comunes tribals. Va ser molt enriquidor parlar, compartir, viure amb aquesta gent i veure l'amor que tenen a la natura. Vam veure algunes de les seves tradicions i ens van explicar la seva cosmologia i les seves creences. Ens va sorprendre com barregen coses de la seva religió amb la nostra i el fervor amb què participen en les

cerimònies religioses pròpies i alienes, com la mateixa eucaristia de diumenge. Però si hi ha alguna cosa que em va sorprendre de debò és la quantitat de religiosos i religioses, missioners i missioneres, que estan al seu costat en el seu dia a dia, per a qualsevol cosa que els calgui.

Vam trobar-nos pares carmelites espanyols de seixanta anys que en fa trenta que són en aquella terra i que es consideren ben joves perquè no paren en tot el dia. Van de comuna en comuna atenent les necessitats pastorals i del seu ministeri i predicant la paraula

la d'una manera ben viva. També vam visitar la comunitat d'unes germanes laurites de vint-i-cinc anys que han deixat la seva vida tranquil·la i còmoda i, cridades pel seu nom, han decidit respondre-hi amb un sí. Ho han deixat tot i viuen en condicions de pobresa, com un més de la comuna, fent d'infermeres i del que calgui.

Per un altre costat també m'han sorprès els nens i les nenes. Nens i nenes de 10 anys, però amb un gran sentit de responsabilitat que els ha fet viatjar sols gairebé seixanta quilòmetres entre canoes per travessar rius, *rancheras* (autobusos) i autocars de línia. Nens i nenes que cada nit abans d'anar al llit es posen a rentar la seva roba perquè l'endemà l'han de tenir neta ja que és l'única que tenen. Nens i nenes que tenen cura de les seves llibretes i llapis, que els aprofiten al màxim perquè no poden comprar-ne cap més. Nens i nenes amb un gran respecte cap als grans, que et parlen de vostè i que et demanen permís per tot. Nens i nenes que miren una televisió i riuen. Nens i nenes que es deixen les aixetes obertes contínuament perquè no estan acostumats a utilitzar-les. Nens i nenes que quan em senten parlar en català amb un altre voluntari, em pregunten si és la llengua de la meua comuna i si s'assembla al castellà. I nens i nenes que, tot i ensenyar-los com funciona un lavabo, continuent anant a fer les seves necessitats a la selva, perquè els agrada més... Que difícil que és ser infant al tercer món, però que feïços que són alhora.

Carles
Martínez
Sucumbios

Pobles en festa

La Fuliola recupera l'agricultura tradicional

A la Fuliola fan, en acabar el juny, la festa de la Segar i, quinze dies després, la del Batre. Segar i Batre, recuperar la manera de fer, la manera de treballar de forma tradicional dels nostres avis, en aquelles dures jornades agrícoles allunyades de qualsevol mena de mecanització i amb l'única ajuda dels animals a bast.

Gairebé no deixen la festa en tot el mes perquè segueixen la setmana següent amb la Festa Major de Santa Anna i Sant Jaume i, encara, a finals d'any, per Santa Llúcia, faran una nova festa major.

La Fuliola és un topònim d'origen àrab, d'Al-foia, «el lloc», «l'indret», i tot i les restes ibèriques del voltant, el nucli devia ser ben àrab perquè no és fins al 1080 en què Ermengol IV d'Urgell atorga carta pobla a Guillem d'Isarn i anà passant per diverses mans senyoriales fins que el 1415 passà a dependre del monestir de Poblet, superant en pocs anys les muralles i veient-se totalment transformada quan, al darrer terç del segle XIX,

Eduard Jové

Joan Pallarès-
Personat
Historiador

aquelles àrides terres de secà, eixutes i només aptes per al cereal, reberen l'escalf amorosit de les aigües del canal d'Urgell, transformant l'economia en el regadiu i els fruiters.

L'antic nucli de la Fuliola té força interès. La Vila Closa i la plaça del Portal estan declarats béns d'interès cultural. Diverses cases del nucli antic són del segle XVI i XVII, com Can Bep d'en Pau, Terés, Pané o Farriol.

L'església parroquial de Santa Llúcia, bastida sobre l'antic temple romànic, és barroca, acabada el 1783, en unes obres dirigides per Güell de Poblet. De campanar de planta quadrada, espaiosa nau i rosassa. El temple està decorat amb pintures de Jesús Massana, pintor fill d'Oliola, que també ha decorat d'altres esglésies, com el gairebé desconegut monestir de Refet.

La Fuliola, ran Boldú, al mig de les àmplies planúries urgellenques, partida per la carretera C-53 entre Tàrraga i Balaguer, no té elevacions notables, no té serres notables, i, amb tot, és un poble de relleu.

Sabíeu que...?

Els franciscans van encarregar tres projectes a Gaudí mai realitzats (1)

És ben coneguda i estudiada la relació entre el pensament de Gaudí i el concepte del món que proposà sant Francesc d'Assís, la relació entre la realitat i l'abstracció. El franciscans visquen a les ciutats i vivien de l'almoïna, en contrast amb els benedictins, ubicats en monestirs fora de les ciutats i que subsistien gràcies al conreu de les terres i la cura del bestiar.

Aquests darrers mantenien la idea neoplatònica de l'única realitat existent i localitzada en l'altra vida, després de la mort, i creien que els sentits no perceïen la realitat, sinó una enganyosa idea. Per aquestes raons despreciaven la natura i cercaven formes abstractes i simbòliques presents per exemple en la pintura romànica, tan apartada de la realitat.

Sant Francesc mantingué sempre que si la natura és obra de Déu cal estimar-la i respectar-la. Raó per la qual l'art dels franciscans és plenament naturalista i la seva arquitectura, la gòtica, presenta característiques constructives eminentment lògiques, amb una decoració plenament realista, amb formes vegetals senzilles com són els trèvols o els clavells, en lloc de les fulles d'acant estilitzades pels escultors romànics.

Ultra aquest veïnatge entre els pensaments de Gaudí i del *poverello*

d'Assís, es poden contemplar des del punt de vista de l'obra del gran arquitecte els projectes mai realitzats de Gaudí fora d'Europa, dos a Amèrica i un a l'Àfrica.

Per ordre cronològic, el primer cas va ser l'encàrrec del II Marquès de Comillas d'una església amb escoles adjuntes a

Joan Bassegoda Nonell
 Escriptor i arquitecte

sociació de Dames de la Immaculada Concepció, presidida per la marquesa de Comillas, María Gayón Barrié de López, dama de gran intel·ligència i bellesa. L'encarregat de dur a bon terme el projecte era el franciscà pare José María Lerchundi (1836-1896), una personalitat en el seu temps, prefecte apostòlic dels franciscans al Marroc i poc menys que ambaixador d'Espanya a la cort del sultà del Marroc.

El projecte arquitectònic plaïa extraordinàriament Gaudí, fins al punt que el tenia emmarcat en un dels murs del seu estudi a la Sagrada Família, projecte que s'ha perdut, cremat el plànol a la Sagrada Família, mentre que l'expedient del projecte complet no s'ha trobat a l'arxiu de la missió de Tànger, ni tampoc a l'Arxiu del Palau Reial de Madrid, on va haver d'anar per tal d'obtenir el permís del govern i de la reina Isabel II. Solament es coneix per dues fotografies. Havia de ser un majestuós edifici de planta quadrilobulada i tretze torres de silueta semblant a les que, d'ençà del 1903, començaren a aixecar-se a la façana del Naixement del temple de la Sagrada Família.

Els altres dos projectes de Gaudí per als franciscans havien de bastir-se a Amèrica, un a la del Nord, concretament a Nova York, i l'altra a l'Amèrica del Sud, a la República de Xile.

Cel d'estiu

Més constel·lacions visibles a l'estiu

No acabariem mai si us expliqués la història de totes les constel·lacions del cel. Però crec que us plaurà que digui alguna cosa més de les més interessants que es veuen en aquesta època de l'any.

Les circumpolars més notables ja vam dir que eren les dues Ósses, Major i Menor, que poden servir també per orientar-vos si aneu d'excursió de nit per saber on hi ha el nord: només cal fixar-se en la polar, cua de la Menor, que és al nord astronòmic. També són circumpolars la del Dragó i la de la Girafa (*Camelopardalis*, en llatí). La del Dragó fa com una S invertida que acaba ficant-se entre les dues Ósses. També Cefeu (en llatí *Cepheus*), que mencionàvem la setmana passada, és circumpolar. I passant per ella i per la del Cigne és on es veu la Via Làctia a la màxima altitud.

A part de les circumpolars la que crec més interessant de conèixer és la Pegàs (*Pegasus*) que presenta un quadrilàter de quatre estrelles molt més gran que el de l'Óssa Major, amb una prolongació també de tres estrelles força brillants (hi ha qui, poc versat en astronomia s'equivoca pensant que és l'Óssa Major; recordo que un dia algú em preguntà si ho era). No hi ha confusió si hom està alerta, perquè Pegàs, a part de ser més extensa, es troba cap al

Constel·lació de Pegàs.

sud-est. La llegenda mitològica també relaciona Pegàs amb Perseu. Vam explicar que aquest heroi havia rescatat Andròmeda de la Gorgona Medusa. Doncs bé, Perseu va degollar la Medusa i Pegàs era un cavall amb ales que nasqué de la sang d'aquella Gorgona després que l'heroi li hagué tallat el cap. Aquest cavall va ser capturat per Belerofont que amb ell va vèncer la Quimera. Però després que Belerofont en caigués, Pegàs volà al cel i es convertí en la constel·lació que ara té el seu nom. A més es considerà el cavall de les Muses.

Pel que fa a les constel·lacions zodiacals (les 12 que recorren el cercle de l'eclíptica, que és el que correspon al pla de l'el·lipse que recorre la Terra al voltant del Sol) a l'estiu es veuen bastant bé les sis últimes: *Libra*, *Scorpio*, *Sagittarius*, *Capricornus*, *Aquarius* i *Pisces* (cat. Balança, Escorpió, Sagitari, Capricorn, Aquari i Peixos). No són asterismes gaire vistosos, però ja sabem que per als astròlegs tenen importància totes dotze. No cal dir que per als astrònoms (i per a qualsevol que tingui sentit comú) l'astrologia no té cap valor. Per Escorpió i Sagitari passa la Via Làctia ja ho vam dir. De les estrelles que s'hi veuen n'hi ha algunes que són interessants de conèixer. Ja en parlarem.

Francesc Nicolau
 Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Vacances a la llum de la fe

«La convivència amb joves palestins serà molt enriquidora»

Joan Escolà i Escribà pelegrina aquest estiu a Santiago de Compostel·la amb joves palestins

Samuel Gutiérrez

Aquest jove estudiant de Medicina de 21 anys, natural de Lleida, intenta fer de la seva vida una militància activa a favor de les seves creences i conviccions seguint el model de Jesús de Natzaret. És monitor de lleure, membre actiu de la pastoral de joves i «admirador d'aquells que parlen d'una vivència de fe des de la senzillesa i l'amor a la comunitat». Tot això ho viu amb «vocació de servei i amb la il·lusió de posar un granet de sorra a la platja del Regne de Déu».

A grans trets, què és el Projecte Taybeh?

El Projecte Taybeh és una iniciativa d'agermanament entre joves cristians de dos pobles: el palestí i el català. L'origen es troba en l'establiment de ponts de diàleg entre la comunitat cristiana que es vertebrava entorn de la parròquia llatina de la localitat de Taybeh (Cisjordània-Palestina) i els grups de joves catalans que pelegrinaven cada any a Terra Santa. Actualment aquesta relació es materialitza amb l'intercanvi que els joves palestins del grup Ophra duen a terme amb un equip de persones del Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ), acollides en llars palestines durant la Setmana Santa.

I ara els joves palestins vindran a Catalunya...

Exactament. Ara toca el torn d'acollir aquests joves a casa nostra. En vindran sis — quatre nois i dues noies — i s'estaran amb nosaltres del 25 de juliol al 13 d'agost. Voldríem compartir amb tots ells el dia a dia de les nostres comunitats: estones de pregària a Montserrat i Poblet, estones per conèixer les ciutats de Barcelona i Lleida, estones d'escolta i diàleg, estones per gaudir de la natura... Hi ha prevista també una excursió als Pirineus. Si algú vol que el mantinguem informat del dia a dia de l'agenda palestina a Catalunya només ha d'enviar un missatge a l'adreça de correu electrònic: equip.taybeh@gmail.com.

I com a colofó d'aquesta estada: pelegrinatge a Santiago de Compostel·la en Any Jubilar.

El pelegrinatge a Santiago ens fa molta il·lusió tant a palestins com catalans i per tant no hem volgut deixar escapar l'oportunitat de viure aquesta experiència de fe plegats. Creiem que la convivència tot fent camí pot ser molt enriquidora i, a més, aquesta ruta milenària de ben segur ens portarà a la introspecció i la pregària que, pel fet de ser compartida, ens farà créixer com a comunitat.

Participareu també en la Trobada

Europea de Joves?

El pelegrinatge està organitzat per un altre equip del SIJ i nosaltres hi participarem en la mesura que ens sigui possible. Farem el camí portuguès des de Tui a Santiago de Compostel·la. Un cop haguem arribat a la capital gallega, prendrem part en la trobada europea de joves que esperem que sigui un espai per compartir les nostres inquietuds, sentiments i experiències de joves cristians.

Personalment, què és el que més t'atreu d'aquesta proposta?

Sens dubte, el més atraient de tot plegat és la presència entre nosaltres d'aquests joves de Palestina maltractats per les autoritats israelianes, i l'oportunitat de poder compartir amb elles i ells la fe amb senzillesa. Una fe que ens uneix i ens fa forts en l'actitud activa però pacífica de lluitar per la dignitat dels nostres pobles.

La relació amb els joves palestins, t'ha fet créixer en la vida de fe?

La coneixença de la realitat palestina no m'ha deixat gens indiferent. Jo diria que m'ha fet créixer en totes les dimensions humanes, inclosa l'espiritual. El seu testimoni colpidor, més encara que les imatges sagnants que trobem a les pantalles dels nostres televisors, remou quelcom dins teu que t'impulsa a

denunciar les injustícies del nostre món sense por, a donar gràcies per tot allò que se'ns dona cada dia i a pregar en comunitat sent conscient de la pròpia ignorància i de la grandesa de la salvació que tan sols l'esperança ens permet intuir i que ens aboca necessàriament a la pau i al goig de viure.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Coblà Contemporània, *Sardaxou 5*. Picap.

Sardana «fusió»

Entestats a fer ballar qualsevol sense abandonar la rotllana, la Coblà Contemporània fa temps que sacseja els fonaments de la sardana a base de versionar bandes sonores de pel·lícules i èxits de la música popular de tots els temps en clau sardanista. Aquesta manera tan peculiar d'entendre la música popular catalana torna a sonar amb força en el seu nou disc *Sardaxou 5*, on podem trobar 15 temes nous; entre ells *La Parranda* i *Congratulations*.

★ Alfred Tapscott and The Harmony Group, *Elton John*. Ok Records.

Elton John per als més petits

Des que va començar en el món de la música, ara fa més de 40 anys, l'artista britànic Elton John ha venut prop de 250 milions de discos, a més de col·locar més de 50 cançons en les llistes d'èxit. Amb el desig de fer arribar alguns d'aquests èxits als més petits Alfred Tapscott i The Harmony Group han editat un llibre CD, il·lustrat per Manuel Rouras, amb la seva biografia i amb versions per als més petits d'algunes de les cançons més famoses d'Elton John.

★ Dexter Gordon, *The art of the ballad*. The Prestige Records.

Romanticisme en estat pur

El mític saxofonista Dexter Gordon (1923-1990) va deixar un llegat musical que encara avui continua sent plenament actual. Entre l'any 1969 i 1973 va versionar balades clàssiques, algunes de les quals ara són remasteritzades per primera vegada en format CD amb el títol *The art of the ballad*. Entre les noves cançons resmasteritzades, destaquen les clàssiques *Days of Wine and Roses*, *Those Were the Days* o *Body and Soul*.

★ AA.DD., *Americana*. Putumayo.

Música amb accent americà

L'anomenat «country alternatiu», gènere en el qual conviuen el *bluegrass*, el folk i el jazz, entre altres, forma part de les arrels musicals d'Amèrica. És un signe més de la pluralitat d'estils i influències culturals que tenen lloc al continent americà i que, en l'àmbit musical, han arribat a fusionar-se fins convertir-se en l'anomenada «música americana». En aquest disc, des d'Austin a Asheville, diversos cantautors contemporanis exploren les arrels musicals rurals d'Amèrica.

Monestirs de l'

A la comarca de l'Alt Empordà els darrers contraforts del Pirineu conviuen harmoniosament amb una plana encara prou agrícola i un mar imprevisible, tan aviat mans com iracund. Aquesta terra va acollir fa mil anys alguns dels primers grans monestirs benedictins de Catalunya, com ara Sant Pere de Roda o Sant Quirze de Colera, que van ser claus a l'hora de donar forma al Principat. També va ser en aquesta comarca on Mn. Cinto, contemplant el Canigó des de la Mare de Déu del Mont, es va inspirar per escriure el famós poema èpic.

El santuari de la Mare de Déu del Mont, patrona del bisbat de Girona, des dels seus 1.200 metres d'alçada s'aboca com un far damunt de la plana empordanesa. Situat en aquesta autèntica talaia observem a vista d'ocell des del llunyà Pedraforca fins al cap de Creus, i des de l'estimat Canigó fins al Montseny. Aquesta visió panoràmica d'algunes de les muntanyes més mítiques de Catalunya ens impressiona profundament. La remor d'autopistes i centres urbans no arriba fins aquí dalt i com que en el moment de la nostra visita som els únics que ens allotgem a la molt recomanable albergueria del santuari, ens envolta un silenci aclaparador.

No costa gaire de comprendre que Mn. Cinto, l'estiu del 1884, trobés al santuari del Mont el lloc propici per a la inspiració, de la qual sortiria, entre altres creacions, *Canigó*. L'albergueria conserva intacta l'habitació on llavors es va allotjar el poeta nacional de Catalunya. És una estança més aviat rústica però acollidora, presidida pel llit, de capçal treballat i pintat. A la paret un crucifix i una senyera. La cambra té una única obertura, una finestreta que s'obre al nord i des de la qual podem veure el Canigó tal com el contemplava Mn. Cinto. Als peus del llit hi ha un escriptori amb un llibre de visites on qui ho vulgui pot deixar escrites les seves impressions. Tota l'estança té un aire sagrat i venerable, i tot i la senzillesa imposa respecte.

Quan parlem amb Mn. Enric Sala, que fa més de deu anys que és rector del santuari, ens confirma aquesta impressió: «L'habitació de Mn. Cinto és com un santuari dins del santuari, efectivament. I és ben natural, perquè es tracta d'una de les grans personalitats d'aquest país.» Ens explica que s'ha fet un gran esforç perquè el Mont sigui un lloc d'acollida del pelegrí i de tots els visitants, i que l'obertura de l'hostatgeria, tancada durant uns anys, ha estat un gran pas endavant. «No podíem deixar que el santuari de la Mare de Déu es malmetés, perquè és molt estimada a les nostres comarques. S'acostuma a dir que és reina de l'Empordà, senyora de la Garrotxa, i pubilla del Pla de l'Estany!» Amb aquesta presentació immillorable ens dirigim cap a l'església per veure la Mare de Déu.

SANTUARI DEL MONT

Imatge de la Mare de Déu del Mont.

Santuari del Mont.

Monestir de Sant Llorenç de Sous.

Habitació de Mn. Cinto.

La Mare de Déu és una peça d'alabastre preciosa, que encara conserva la pintura gòtica original. Asseguda al tron, majestuosa, ricament vestida i abillada amb una

corona, ens adonem que el títol de reina de què ens havia parlat Mn. Sala està totalment justificat. Això sí, és una reina propera, que escolta i protegeix tots els fidels del bisbat de Girona.

Ens acomiadem del Mont amb una impressió molt bona, tant pel servei immillorable que ofereix l'albergueria, com per haver estat als peus de la Mare de Déu en un santuari amarat de la presència de Mn. Cinto. Per la carretera que ens porta de nou a la plana empordanesa,

no gaire lluny del cim del Mont, hi ha les ruïnes de l'antic monestir benedictí de Sant Llorenç de Sous, els monjos del qual van fundar el santuari. Havia estat un cenobi influent, al voltant del qual va néixer fins i tot un poble, Sous, fins que l'any 1427 un terratrèmol el va ensorrar parcialment.

És una construcció romànica notable, amb una gran església de tres naus, que és la part més interessant i que es conserva més bé. Del claustre només n'ha quedat una galeria i les altres dependències estan en procés de restauració. Tot i l'estat de ruïna el monestir de Sous ens sembla misteriosament bell i, sobretot l'església conserva la dignitat pròpia d'un gran edifici religiós.

Alt Empordà (I)

LLADÓ i VILABERTRAN

Continuant carretera avall, un dels primers pobles de la plana és Lladó, petit, tranquil i envoltat de conreus de cereal. Aquí tot gira al voltant de l'església de l'antiga canònica agustiniana de Santa Maria, que ja fa anys que ha assumit les funcions de parròquia perquè el temple parroquial, al capdamunt del poble, està tancat al culte. Avui, a la canònica, hi viu una petita però activa comunitat de germanes de Santa Maria del Mont Carmel, que atenen els pacients de l'Hospital de Figueres. El primer que ens crida l'atenció d'aquest edifici romànic que queda fora de les grans rutes turístiques és la portalada. És un autèntic treball de filigrana escultòrica, on les arcuacions s'han convertit en tot de sanefes que s'entrellacen fins a l'infinit. Ens sorprèn que tot i estar a la intempèrie conservi força restes de la pintura original, fet ben poc comú i que dona una vivor molt especial a tota la portalada.

Quan entrem a l'església, les filigranes i els colors de la porta deixen pas a un espai molt més sobri i massís. Els pilars que separen la nau central de les dues laterals són de planta quadrada, i són tan fermes i d'un diàmetre tan considerable que semblen fets per aguantar una gran catedral. Les poques finestres que hi ha són petites, de manera que el temple queda mig en penombra. Per tot això seria un edifici romànic de llibre si no fos per la volta, que és apuntada i que dona una certa esveltesa a l'església. Si bé de fora sembla un temple modest, passejant per l'interior ens adonem que en realitat és un edifici amb una alçada i una amplada considerables, segurament pensada per acollir una comunitat nombrosa en els millors moments de la canònica.

Abans de sortir ens fixem que a banda i banda de l'entrada hi ha dos grans capitells incrustats a la paret i reconvertits en piques d'aigua beneita. Un d'ells està decorat amb relleus que representen uns animals imaginaris en lluita, l'única escena fantàstica i misteriosa que hem trobat en tot l'edifici. De nou al carrer encara tenim temps per veure altres dependències de l'antiga canònica, algunes de les quals avui formen part de l'edifici de l'ajuntament i d'altres conformen una tranquil·la placeta pública.

Si la canònica de Lladó cau fora dels grans circuits turístics, la següent canònica que visitem, Santa Maria de Vilabertran, és un dels edificis més visitats de l'Alt Empordà. Situat a pocs quilòmetres de Figueres, és un conjunt romànic notable i molt ben conservat que forma part del Museu d'Història de Catalunya. En distingim el campanar des de força estona abans d'entrar al poble

Façana i interior de Santa Maria de Lladó.

Claustre de Santa Maria de Vilabertran.

Dormitori i església de Santa Maria de Vilabertran.

com en aquest claustre hi impera una pau especial, que en el seu temps la comunitat devia sentir encara amb més intensitat. A l'espai enjardinat del mig creixen alguns arbres, el principal dels quals és un gran xiprer solitari que s'alça cap al cel com un segon campanar. Aquí les pedres i els arbres transmeten espiritualitat.

Pugem al pis superior del claustre, on hi ha el dormitori de la comunitat. A diferència de la resta de l'edifici, absolutament romànic, aquesta és una estança d'estil gòtic. Allargada i amb uns arcs apuntats que sostenen el sostre de fusta, de seguida ens fa pensar en els dormitoris dels grans monestirs cistercencs de Poblet i Santes Creus. La senzille-

sa de les formes ens parlen d'un espai estrictament funcional, on no hi ha res superflu ni gratuït, només allò necessari. Però lluny del que podria semblar, aquesta prioritat de la funció no enlletgeix el dormitori sinó que el fa increïblement atractiu. Reduït a les seves formes més simples aquest espai pot manifestar la seva bellesa més essencial.

Però naturalment l'església és l'espai més significatiu de tota la canònica de Vilabertran. Al nostre parer és un exemple perfecte d'arquitectura romànica; austera i al mateix temps elegant, el ritme que marquen els arcs i les voltes li donen una gràcia especial. El terra de la nau principal està lleugerament esglaonat, de manera que la vista se'n va inevitablement cap a l'absis, que està decorat amb unes columnetes i uns arcs molt gràcils i adossats al mur. Ben aviat ens queda clar que l'església va ser feta a consciència per donar preponderància a l'altar i a tota la zona del presbiteri.

En aquest lloc, en un dels laterals, hi ha la capella dels Rocaberti, construïda en un estil plenament gòtic però que encaixa amb el conjunt romànic. La capella d'aquesta antiga família noble acull un dels tresors d'aquesta canònica: la creu de Vilabertran. Es tracta d'una peça d'orfebreria gòtica de més d'un metre i mig d'alçada, feta amb plata daurada i pedres precioses. Amb la restauració que s'hi va dur a terme fa pocs mesos, es va descobrir que a l'interior s'hi amagaven uns documents antics que encara s'estan estudiant i desxifrant. Ara, la restaurada creu de Vilabertran llueix amb tota la seva esplendor i corona aquesta bonica canònica empordanesa.

Vacances

Misses a llocs d'estiueig de la costa

ALELLA

Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h.

ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu de la Mercè
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h, 18.00 h.
Sucs D.: 8.30 h, 12.30 h.

BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Paller D.: 10.00 h.
Residència D.: 9.00 h.

BANYOLES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
Monestir V.: 18.00 h. D.: 9.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h,
Església de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 10.00 h, 11.00 h.

BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 20.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 19. h. D.: 11.00 h.

BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

BORGES DEL CAMP, LES

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.30 h. D.: 12.00 h.
Capella del Carme, D.: 19.30 h.

CABRILS

Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h.

CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 18.30 h. D.: 12.00 h.

CAMPRODON

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.
Capella del Carme D.: 10.00

CASSÀ DE LA SELVA

V.: 20.00 h. D.: 10.00, 12.00 i 20.00 h.

CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

CASTELLFOLLIT DE LA ROCA

Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.

CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h., 12.00 h., 20.30 h.
Empúriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

CERDANYA, LA

Alp
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Bellver
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. (Santuari de Talló)
D.: 12.00 h.
Bor
D.: 13.00 h.
Das
D.: 10.00 h.
Prats
V.: 18.00 h.
Prullans
D.: 10.30 h.
Urús V.: 18.30 h

FIGUERES

Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de la Immaculada i Sant Pau
V.: 20.30 h. D.: 11.00 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h. D.: 10.30 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h.

GARRIGA, LA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h.
D.: 9.30 h, 11.00 h.

GUALBA

Parròquia de Sant Vicenç
D.: 10.30 h.

GUARDIOLA DE BERGUEDA

Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

LA JONQUERA

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

LLAGOSTERA

V.: 20.00 h. D.: 10.30 h

LLANARS

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h.

LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.

MARTINET

Parròquia de Sant Eloi
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.

MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de Maria (Basílica)
V.: 20.15 h. D.: 12.00 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista D.:10.00 h.

OLOT

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 20.00 h. (vespres)
Temple del Carme
V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h. (vespres)

Santuari del Tura

D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.
Divina Providència
V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres)
El Cor de Maria
V.: 19.00 h. D.: 13.00 h.
Residència del Tura
V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h. (vespres)
Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts)
D.:10.45 h.
Sagrat Cor (Caputxins)
V.: 19.00 h. D.: 9.30 h,
Parròquia de Santa Maria (Batet) D.: 12.15 h.
Parròquia de Sant Pere Màrtir
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.
Maria Reina, D.: 12.00 h.
Les Planotes
V.: 18.00 h.
Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

h, 11.00 h, 12.00 h, 13.00 h. 20.00 h.

QUERALBS

Parròquia de Sant Jaume
D.: 10.00 h.
Santuari de la Mare de Déu de Núria
D.: 12.00 h.

RIBES DE FRESE

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

RIPOLL

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h.
D.: 8.00 h, 11.00 h,
Parròquia de Sant Josep Obrer
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.

h, 19.00 h.

Sant Andreu. V.: 18.30 h.
Sant Pere. D.: 9.30 h.

VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
Vaquèira - Parròquia Mare de Déu de les Neus V.: 19.30 h.
Bossòst - Parròquia de la Purificació de N. S. V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
Salardú - Parròquia de Sant Andreu D.: 11.00 h.
Lés - Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.15 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
Arties - Parròquia de Santa Maria D.: 12.30 h.
Betrén - Parròquia de Sant Serni D.: 9.00 h.

VALLS D'ANDORRA

Canillo
D.: 11.30 h.
Soldeu
D.: 10.00 h.
Santuari de Meritxell
V.: 18.00 h. D.: 12.30 h.
Encamp
Parròquia de Santa Eulàlia
V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.
Parròquia de Sant Miquel
D.: 10.30 h.
Pas de la Casa, El
V.: 19.30 h. D.: 19.30 h.
Ordino
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
La Massana
V.:20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h.
Arinsal V.: 19.00 h.
Santa Coloma
D.: 10.30 h.
Sant Julià de Lòria
V.: 19.30 h. D.: :8.30 h, 11.30 h, 19.30 h.
Escaldes, Les
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.30 h.
Andorra la Vella
Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h.

VALLS D'ÀNEU

Sort
V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.
Rialb
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h.
Llavorsí
D.: 12.00 h.
Ribera de Cardós
V.: 20.00 h.: D.: 12.00 h.
Esterri d'Àneu
V.: 20.30 h. D.: 12.30 h.
Gerri de la Sal
V.: 20.00 h.: D.: 13.00 h.
València d'Àneu
D.: 11.00 h.

VILADRAU

Parròquia de Sant Martí
V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.

VILASSAR DE DALT

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.
Hospital de Sant Pere,
D.: 10.00

Església de Sant Esteve de Bagà

PALS

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

PERALADA

Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.

POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h. D.: 11.30 h.

PRADES

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.

PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 20.00 h.
La Cisa V.: 18.30 h.

PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00

SANT HILARI SACALM

Parròquia de Sant Hilari
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h.

SANT JOAN DE LES ABADESSES

Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.

SANT JULIÀ DE VILATORTA

Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

SANT PAU DE SEGÚRIES

Parròquia de Sant Pau
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Colònia Estabanell
V.: 19.00 h.

TARADELL

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.

TEIÀ

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 D.: 9.00h, 11.30 h, 20.00 h.

TORDERA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00

Reflexions d'estiu

Un estiu en sèrie

Dr. Fernando de Felipe
Professor de la Facultat de
Comunicació Blanquerna-URL

Si aprofitant que estem ja a les portes de les vacances d'estiu algú em preguntés allò tan absurd —i trampos— de «quina pel·lícula s'emportaria vostè a una illa deserta» (que ve a ser el mateix que preguntar quin llibrot pendent pensa devorar aquest estiu a peu de platja o a l'ombra d'un pi), ara per ara faria trampa i, fent cas omís de la meua mala consciència cinèfila, li diria que les sis temporades de *Los Soprano* al complet (això sí: sempre en versió original). I és que l'estiu pot ser una oportunitat única per posar-se al dia en ficcions de llarg recorregut i fer-se un joïós tip de sèries d'última generació.

Si vosaltres sou dels que ja vau veure en el seu dia aquesta nova «comèdia humana» del segle XXI creada per aquell geni anomenat David Chase, no us desespereu: la llista d'intercanviables suggeriments és actualment tan llarga com estimulants. Aquí tenim per exemple l'extraordinària *The Wire*, per a molts (i aquí sí que m'hi incloc sense reserves) la millor

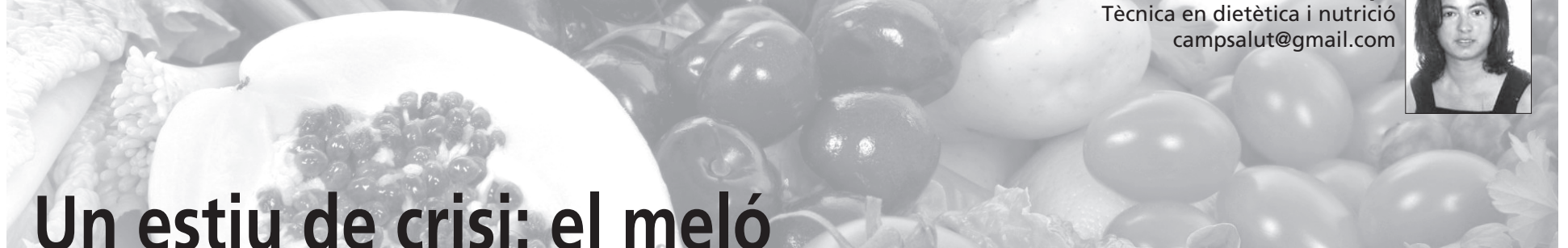

Escena de «Los Soprano».

sèrie de tots els temps; o les hilarants cinc temporades de *The Office* (infal·lible remei per tornar al setembre a la feina amb un somriure d'orella a orella), o la crepuscular *Deadwood*, si sou dels d'«una de vaquers» a l'hora de la migdiada, o la molt addictiva *The Shield*, una de «polis dolents» tan adrenalínica i brutal en el seu desenvolupament com commovedora en el seu tram final, o la prodigiosament cool i un punt nostàlgica *Mad Men*, o fins i tot la brevíssima *Wallander* de Kenneth Brannagh, el millor bàlsam per a tots aquells a qui no els queda res de Henning Mannkell per llegir. Com podeu comprovar, l'oferta és realment variada i suculent, i de títols n'hi ha per a tots els bioritmes.

Això sí: eviteu en la mesura del possible fer aquest estiu un curset accelerat de *Perdidos*, no fos cas que acabeu discutint sobre el seu polèmic final amb el del para-sol del costat i tinguem un disgust, que la canícula no és bona per a segons quin tipus d'acolorats debats.

Cuina saludable

Un estiu de crisi: el meló

M. José Camps
Tècnica en dietètica i nutrició
campsalut@gmail.com

El meló és una fruita assequible refrescant, dolça, deliciosa i molt recomanable a l'estiu. Ens aporta una gran quantitat d'aigua, vitamines, minerals i molt poques calories: només 25 per cada 100 grams. És aconsellable en la majoria de règims dietètics i fàcilment combinable en diferents plats tant dolços com salats.

Encara que el meló no és una fruita recomanada per a persones diabètiques, ni per a persones amb problemes de digestions lentes i d'estòmacs delicats, també es pot afegir a aquestes dietes, incloent-hi aquells que siguin de varietats menys dolces i evitant consumir-los a les postres o després del sopar. El meló té un suau efecte diürètic natural. Hi ha un gran nombre de varietats que es distingeixen per la forma, el color, la mida, etc. Les varietats més conegudes són, pel que fa al meló groc, el groc canari i el groc or. La seva polpa és blanca i dolça.

Pel que fa als melons verds, cal destacar les varietats pell de granota (carn groguenca i compacta. Sabor dolç, refrescant, amb molta aigua i aromàtic),

meló *cantaloup* (polpa color taronja, bastant dolça) i el meló Gàl·lia (bastant aromàtic, carn blanca verdosa i poc consistent).

El meló s'ha de conservar al frigorífic a la part menys freda. Sobretot un cop obert, s'ha d'intentar protegir i aïllar d'altres aliments perquè té molta facilitat per absorbir gustos i olors.

Com a postres, es pot servir sol, a tallades o tallat a rodanxes o combinat amb altres fruites, aconseguint així delicioses amanides de fruites.

Encara que és bàsicament una fruita per postres, el seu gust, com hem dit, combina molt bé amb plats salats, i podem obtenir uns encertats i agradables contrastos de sabors.

Com a entrants tenim infinitat de plats per preparar com la crema freda de meló, les amanides tèbies amb lla-gostins... però potser el més popular és el conegut plat de meló amb pernil, nutritiu i refrescant per a l'estiu.

El més habitual és posar talls de meló i cobrir-los amb trossets de pernil però podreu obtenir un exquisit i atractiu aperitiu si seguïu aquesta recepta.

DAUS DE MELÓ AMB PERNIL CRUIXENT

Ingredients

½ meló
300 grams de pernil
oli d'oliva

Preparació

Retirem les llavors i la closca del meló i el tallem a daus. Tallem molt prim el pernil a tires petites i el saltegem en una paella amb unes gotes d'oli d'oliva, remenant sense parar fins que estigui cruixent, i el reservem. Sobre cada dau de meló posem una mica de pernil cruixent. Punxem amb un escuradents cada dau de meló amb pernil i obtenim així un atractiu aperitiu. Una altra varietat com a entrant és aquest fàcil i exquisit plat, molt popular a França: el meló amb vi de porto.

MELÓ AMB PORTO

Ingredients

1 meló varietat Gàl·lia
vi de porto
una mica de sucre

Preparació

Obrim el meló per la meitat fent ziga-zaga amb un ganivet. Retirem les llavors del centre. Amb la cullereta de buidar fem boletes, que les deixem macerar en un bol amb el vi i el sucre. Omplim amb aquestes boletes les dues parts del meló. També podem tallar per la meitat el meló, retirar-ne les llavors i en el buit posar-hi el vi amb una mica de sucre. S'ha de menjar a cullerades.

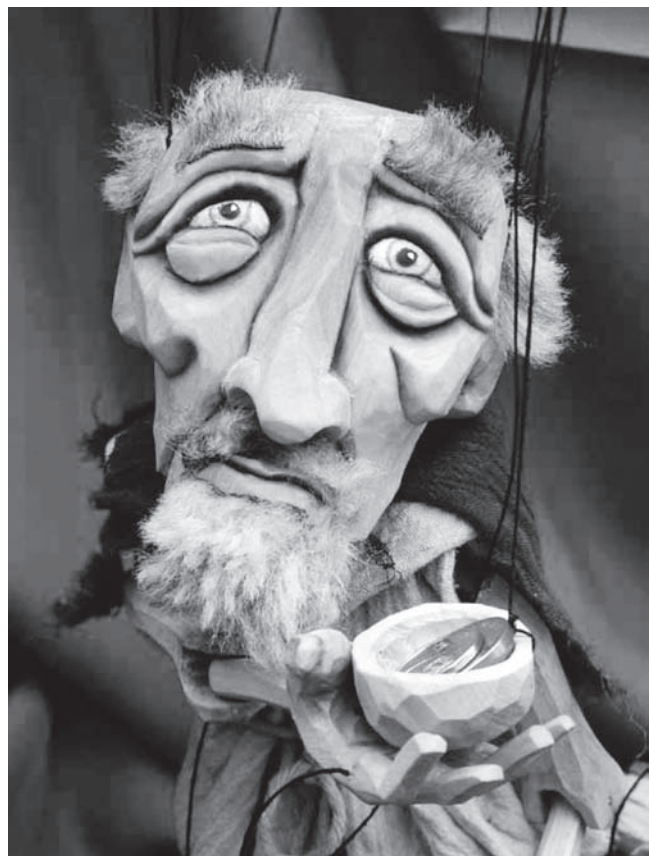
Viu el valor... **COMPROMÍS**

per Stefano Abbate

«El compromís és la resposta valenta dels qui no volen malgastar la vida sinó que desitgen ser protagonistes de la història personal i social» (Joan Pau II)

EXPLICA'M UN VALOR

Hi havia una vegada un home que demanava diners assegut al carrer. Va veure venir el rei amb la seva corona i la capa. «Ara li demanaré diners, segur que me'n donarà», va pensar el captaire. I quan el rei va passar-li pel costat li va dir: «Majestat, que em podrieu fer el favor de regalar-me una moneda?», encara que dins seu pensava que el rei li'n donaria moltes. El rei el va mirar i li va dir: «Per què no em dones tu alguna cosa? Que no sóc jo el teu rei?» El captaire no sabia què respondre i va dir: «Però, majestat, jo no tinc res!» El rei li va respondre: «Alguna cosa deus tenir... busca!» Entre l'astorament i l'enuig el captaire va rebuscar entre les seves coses i va veure que tenia una taronja, un rosegó de pa i uns granets d'arròs. Va pensar que el pa i la taronja eren massa per donar-l'hi, així que tot empipat va agafar cinc granets d'arròs i els va entregar al rei. Complagut, el rei va dir: «Veus com sí que tenies alguna cosa!» I li va donar cinc monedes d'or, una per cada granet d'arròs. El captaire aleshores va dir: «Majestat, espereu, em penso que per aquí tinc més coses...» Però el rei ja no en va fer cas i li va dir: «Només del que tu m'has donat de cor, de cor jo te'n puc donar.»

ENIGMA

Posa lletra a la cançó

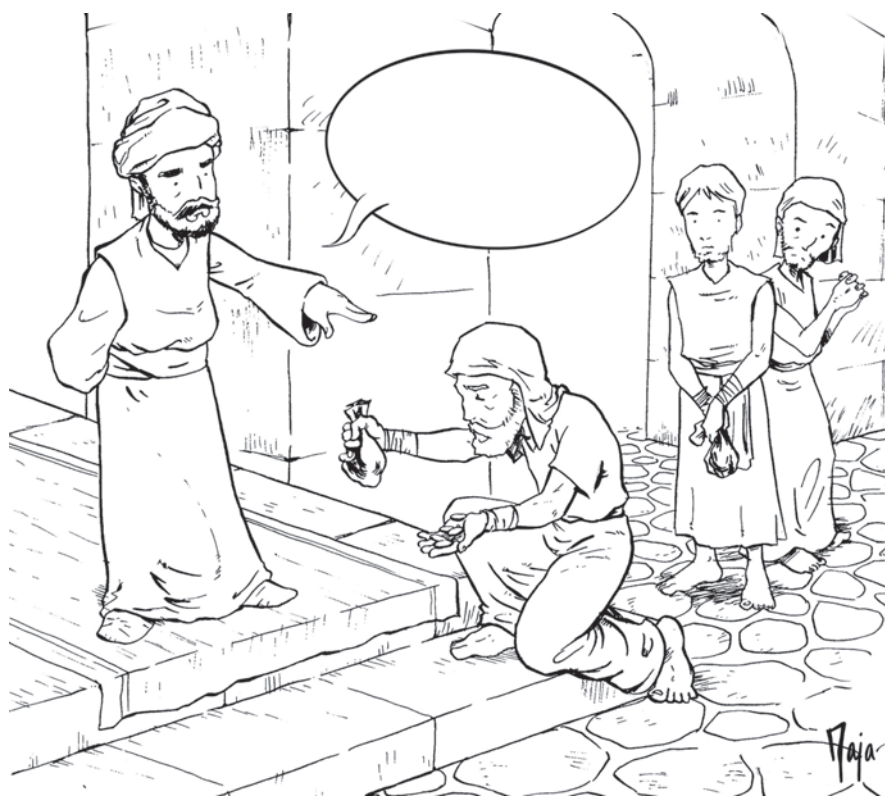
MANS A LES MANS

MANS, MANS, MANS A LES MANS, **Re La7**
 MANS, MANS, MANS A LES MANS. (2) **Re**
 Deixem les tristeses, deixem els _____, **Re La7**
 posem tot seguit, les _____ a les mans **Re**
 i així _____ un amor d'infants **La**
 que compartirem amb tots els _____. **Re**

Envia la resposta, juntament amb les teves dades personals, a redaccio@catalunyacristiana.cat o per correu postal a c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 de Barcelona. Entre els guanyadors sortejarem un lot de llibres infantils i juvenils gentilesa de l'Editorial Casals.

PINTA LA PARAULA

Acoloreix la il·lustració i escriu al globus què diu l'amo a l'home que li ha tornat més monedes de les que li havia confiat. Ho trobaràs a l'Evangelí de Mateu: 25,14-30

GRANISSAT DE LLETRES

Troba 5 paraules relacionades amb el valor del **COMPROMÍS**

C	O	N	S	T	A	N	C	I	A
A	O	S	A	S	J	W	G	C	B
F	L	R	A	F	G	H	C	V	T
G	K	G	A	Z	S	F	Ñ	R	B
Y	J	T	T	T	G	A	O	D	G
W	H	U	I	N	G	P	D	F	N
R	G	G	A	B	U	E	A	M	A
F	F	D	S	S	E	V	O	R	P
H	S	I	M	O	R	P	M	O	C

JUGA EL VALOR

Avui jugarem al doble mocador. Fem dos equips, ens posem en línia a certa distància i de cara a l'altre equip. Entre tots dos es col·loca el coordinador del joc que aguantarà dos mocadors, un a cada mà. Cada membre de l'equip es numera. Quan el coordinador digui un número, els jugadors que el tinguin sortiran per anar a agafar cadascun un mocador, s'acostaran a l'equip contrari i lligaran el mocador al braç d'un dels contrincants. Aleshores tornaran corrents cap al seu equip per deslligar el mocador que haurà deixat el de l'altre equip. El deslligarà i cal que vagin corrents fins al coordinador del joc i l'hi lliguin al braç. Qui ho faci primer, guanya i l'altre s'elimina. El joc es va repetint fins que un dels dos equips guanyi. O es pot fer per punts perquè no s'elimini ningú.

Calendari de la setmana

Comentari de la Paraula

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) **TEMPS DE DURANT L'ANY**

(SALTERI: SETMANA 1)

JULIOL

25. DIUMENGE

Sant Jaume, apòstol (S), Vermell.

Lectures: Fets 11,19-21;12,1-2.24 / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Valentina, vg. i mr.

26. DILLUNS

Sants Joaquim i Anna (MO), Blanc.

Lectures: Jeremies 13,1-11 / Salm Deuteronomi 32,18-21 / Mateu 13,31-35

27. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 14,17-22 / Salm 78 / Mateu 13,36-43. A Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: **Sant Cugat (MLI)**, Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pantaleó, mr.; Celestí I, p.; Aureli, mr.; Santes, Juliana i Semproniana, vg. i mr.

28. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 / Mateu 13,44-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor I, p. i mr.; Nazari i Cels, mr.; Ursus, ab.; beat Urbà II, p.; Santes, Caterina Thomàs, rel.

29. DIJOUS

Santa Marta (MO), Blanc. Lectures: 1 Joan 4,7-16 / Salm 33 / Joan 11,19-27 (o bé, Lluc 10,38-42)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adam; Fèlix III, p.

30. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 26,1-9 / Salm 68 / Mateu 13,54-58. O bé: **Sant Pere Crisòleg (MLI)**, Blanc. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Girona, Tortosa, Urgell i Vic: **Els beats màrtirs de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu (MLI)**, Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b.

31. DISSABTE

Sant Ignasi de Loiola (MO), Blanc.

Lectures: Jeremies 26,11-16 / Salm 68 / Mateu 14,1-12. Girona: Aniversari òbit bisbe Josep Cartaña, Morat.

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

«Quan pregueu, no us embarbolleu...»

Lluc posa com a exemple a Teòfil la pregària confiada de Jesús. El còdex Beza conserva una sèrie de desenvolupaments absents del text corrent. La majoria de crítics s'inclinen a dir que es tracta d'harmonitzacions posteriors amb l'evangeli de Mateu. La dependència respecte a Mateu és indiscutible, però els desenvolupaments susdits contenen marques típiques i exclusives de Lluc. Jesús «es troba en cert lloc pregant», ell sol, i «quan acabà», li digué un dels seus deixebles que els «ensenyés a pregar com també Joan va ensenyar als seus deixebles» (Lc 11,1). La resposta de Jesús dona a entendre que Joan ja havia formulat unes regles fixes de pregària, que ell no accepta: «Quan pregueu, no us embarbolleu, com fa la resta, perquè alguns es pensen que amb la seva xerrameca es faran escoltar.» El text corrent presenta una versió més curta i estilitzada del Pare nostre que la de Beza (en cursiva), més propera a Mateu: «Pare nostre que estàs en els cels, sigui santificat el teu nom entre nosaltres, que vingui el teu Regne, que es faci la teva voluntat, com en el cel, també a la terra. El nostre pa de demà dona'ns-el avui i perdona'ns els nostres deutes ("pecats") com també nosaltres perdonem els nostres deutors ("a tot aquell que ens deu"); i no ens posis a prova, al contrari, deslliura'ns del Maligne». A continuació proposa la paràbola de l'amic que va a trobar un amic a mitjanit (11,5-8), exclusiva de Lluc. De nou s'inspira en Mt 7,7-11, però Lluc-Beza conté canvis substancials: «¿Qui de vosaltres, essent pare, posat cas que el fill demani un pa, per ventura li donarà una pedra? ¿O bé que demani un peix, per ventura, en comptes del peix, li donarà una serp? Però encara que demani un ou, ¿per ventura li donarà un escorpió?». En la conclusió, en comptes de «donarà Esperit Sant», llegeix «donarà bons dons», reservant Lluc per al segon volum (Fets) la donació de l'Esperit Sant.

Lectures bíbliques

Sant Jaume Apòstol

Lectura primera

Ac 11,19-21.12,1-2.24

Herodes féu matar Jaume amb l'espasa

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, els creients de Jerusalem, dispersats en la persecució que va seguir a la mort d'Esteve, van arribar fins a Fenícia, Xipre i Antioquia, i predicaven la paraula, però només als jueus; tanmateix, n'hi havia alguns de Xipre i de Cirena que en arribar a Antioquia anunciaven també als pagans la bona nova de Jesús, el Senyor. I com que la força del Senyor els afavoria, n'hi hagué molts que cregueren i es convertiren al Senyor. En aquells dies el rei Herodes detingué alguns de l'Església per fer-los mal. Féu matar amb l'espasa Jaume, el germà de Joan. Però la paraula del Senyor s'anava escampant i difonent.

Salm responsorial

66

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi, que ens faci veure la claror de la seva mirada. La terra coneixerà els vostres designis, i veuran tots els pobles la salvació.

R. *Que us lloïn les nacions, Déu nostre, que us lloïn tots els pobles alhora.*

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig. Vós regiu el món amb justícia, regiu les nacions amb rectitud, i guieu els pobles de la terra. **R.**

La terra ha donat el seu fruit, el Senyor, el nostre Déu, ens beneeix. Que Déu ens beneeixi, i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. **R.**

Glòria Monés

Lectura segona

2Co 4,7-15

Portem la mort de Jesús en el nostre cos

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, portem el tresor del ministeri que Déu ens ha confiat com en gerres de terrissa. Així queda ben clar que aquest poder altíssim ve de Déu, i no pas de nosaltres. Quan les contrarietats ens envolten pertot arreu, no quedem del tot encerclats; quan no sabem com escapar-nos, a la fi trobem la sortida; quan els qui ens persegueixen ja ens tenen a les mans, no quedem del tot abandonats; quan ens trobem per terra en la lluita, no arribem a perdre-hi la vida. Sempre i pertot arreu portem la mort de Jesús en el nostre cos, perquè també en el nostre cos es manifesti en el seu esclat la vida de Jesús. És ben bé així: nosaltres vivim, però per causa de Jesús sempre estem a mercè de la mort, i així la vida de Crist es manifesta en la nostra carn mortal.

Jesús manifesta el seu esclat en la nostra carn mortal. D'aquesta manera, ni la mort no deixa mai de fer en

nosaltres la seva obra, ni la vida en vosaltres. L'Esclusura diu: «Em sento ple de fe, i per això he parlat.» Nosaltres, doncs, que tenim el mateix Esperit de la fe, també ens sentim plens d'aquesta fe, i per això parlem, i sabem que aquell qui ressuscità Jesús, el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb Jesús i ens portarà a la seva presència juntament amb vosaltres. Perquè tot això és en bé vostre; així la gràcia de Déu, que es multiplica a mesura que s'estén a molta gent, farà que sigui desbordant l'acció de gràcies a la seva glòria.

Al·leluia

Estel lluminós d'Espanya, apòstol Sant Jaume, el vostre cos descansa en la pau, i la vostra glòria perdura entre nosaltres.

Evangelí

Mt 20,20-28

Vosaltres beureu el meu calze

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, la mare de Jaume i Joan, fills de Zebedeu, anà a trobar Jesús amb els seus fills i es prosternà per demanar-li un favor. Jesús li digué: «Què demanes?» Ella li respongué: «Maneu que en el vostre Regne aquests dos fills meus siguin l'un a la vostra dreta i l'altre a la vostra esquerra.» Jesús contestà: «No sabeu què demaneu. Podeu beure el calze que jo he de beure?» Ells li diuen: «Sí que podem.» Els diu Jesús: «És cert, vosaltres beureu el meu calze, però seure a la meva dreta i a la meva esquerra, no sóc jo qui ho ha de concedir; és per a aquells a qui el meu Pare ho ha reservat.»

Quan els altres deu sentiren tot això s'indignaren contra els dos germans, però Jesús els cridà i els digué: «Ja sabeu que, a totes les nacions, els governants disposen dels seus súbdits com si en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important entre vosaltres ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer ha de ser el vostre esclau, com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres i a donar la seva vida com a preu de rescate per tots els homes.»

Programació 2010

Club⁺amics

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 3 al 10 de desembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

RUTA DE JOAN PAU II

Polònia

**Del 2 al 9
d'octubre**

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Lourdes

**Del 15 al 17
d'octubre**

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Tarragona

El congrés «Pau i Fructuós» en un llibre

Tarragona acollirà l'any 2011 un congrés sobre santa Tecla i, el 2013, un sobre els darrers anys de sant Pau

Joan Boronat
Tarragona

De singular i transcendent es pot catalogar el llibre que es va presentar el capvespre del dimarts dia 6 de juliol a Tarragona. Es tracta del volum *Pau, Fructuós i el cristianisme primitiu (segles I-VIII). Actes del Congrés de Tarragona (19-21 de juny de 2008)*, que es va celebrar al Palau de Congressos de la ciutat, en el marc de l'Any Jubilar de Sant Fructuós. Ha estat publicat per la Fundació Privada Liber i l'edició ha anat a càrrec de Mn. Josep M. Gavaldà, Mn. Armand Puig i Andreu Muñoz.

El contingut del llibre no és altre que el recull literal de totes les ponències dictades per experts, a nivell internacional, i les comunicacions presentades al congrés; el volum va acompanyat d'un DVD en què trobem la traducció d'aquells textos escrits en llengües estrangeres. Un llibre que, com es va dir durant la presentació feta al saló del tron del palau arquebisbat, «és de consulta per als investigadors».

En el torn de paraules, Andreu Muñoz, secretari científic del Congrés, va explicar que «quan la història serveix per a la reflexió i l'estudi, aquesta adquireix una gran magnitud», en re-

Arquebisbat Tarragona

Moment de la presentació del volum.

«L'Insaf vol liderar a Tarragona els estudis sobre el cristianisme primitiu»

ferència al volum que es presentava.

Per la seva part, el Dr. Josep M. Gavaldà, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insaf), va qualificar el llibre com «d'obra de referència obligada, per als estudiosos del cristianisme primitiu», amb el valor afegit d'incloure els darrers estudis sobre el més que probable viatge de sant Pau a Hispània.

Mn. Gavaldà va posar en relleu la

importància del Congrés que dona peu, segons va anunciar, a celebrar-ne un altre l'any 2011 sobre santa Tecla i un tercer, l'any 2013, sobre els darrers anys de sant Pau, abans de morir, tot afegint que «és per això que l'Insaf vol liderar a Tarragona els estudis sobre el cristianisme primitiu».

El Dr. Armand Puig, president de l'esmentat congrés internacional, va subratllar-ne la transcendència, recollida en aquest llibre «sorgit d'una ciutat com Tarragona, no registrada en els circuits universitaris del món, però que ara té una magnífica carta de presentació per poder situar-s'hi, en un temps no gaire llunyà». Va esmentar que el Congrés ha obert un ventall enorme de possibilitats, de molta utilitat «per als que, provinents d'arreu del món, cerquen coneixements seriosos».

El tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Tarragona, Sergio de los Ríos, va destacar els efectes positius de la celebració de l'Any Jubilar i del Congrés, com és el descobriment del turisme religiós, sector en el qual Tarragona ja hi és representada. Finalment, l'arquebisbe Jaume Pujol va tenir paraules d'agraïment envers totes aquelles persones que han fet possible la celebració de l'Any Jubilar, el Congrés Internacional i la seva compilació en aquest valuós document.

L'arranjament de la façana de l'església de la Riera en completarà la rehabilitació

J. B. / La Riera de Gaià

En pocs dies està previst que comencin les obres d'arranjament de la façana de l'església parroquial de Santa Margarida de la Riera de Gaià, la fase que completarà la restauració integral d'aquest temple. Els treballs consistiran en la consolidació del revestiment de la façana i la neteja i restauració de les pedres.

Anteriorment, quan n'era rector Mn. Joaquim Gras, ja s'havia procedit a reparar les cobertes, amb la finalitat d'eliminar filtracions i humitats per emprendre després, l'any 2007, la pintura de tot l'interior de l'església. El dia 15 de setembre del 2009, just l'endemà de la festa de Santa Creu, que donava el tret de sortida a l'any del bicentenari del vot de poble, ja amb Enric Casellas com a rector, van començar les obres de consolidació del malmès campanar, les quals van quedar enllestides abans que finalitzés l'any passat. De tota aquella actuació la parròquia està amortitzant el préstec concedit en el seu moment, del qual encara cal retornar 54.000 euros.

Aquesta darrera fase, que és a punt de començar, «té un cost de 42.000 euros, en xifres rodones», segons ha explicat Mn. Enric Casellas i per al seu finançament es compta amb 10.800 euros de la campanya «Tu ajudes» de Caixa Tarragona, l'aportació de 20.000 euros de la Diputació de Tarragona i 10.000 euros més provinents de l'arquebisbat.

D'altra banda, aprofitant les obres de restauració de la façana de l'església, l'Ajuntament de la Riera ha decidit retirar la creu dels caiguts, situada a un costat de la porta principal del temple. Se'n reservarà la placa que ara dedica el monument a «tots els qui van perdre la vida» durant la guerra civil espanyola, que serà posteriorment «col·locada en un lloc destacat al cementiri municipal», tal com ha avançat l'alcalde de la Riera, Jaume Casas.

Trobada de la Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears

Redacció / Montserrat

Els delegats de Pastoral de Joventut de les diòcesis de Catalunya i Balears es van reunir de l'1 al 3 de juliol al monestir de Montserrat per avaluar les activitats d'aquest curs que acaba, així com per impulsar els reptes pastorals de cara al proper curs. Cal tenir en compte la importància de la preparació i organització dels dies d'acollida a les diòcesis catalanes, de l'11 al 15 d'agost del 2011, dels joves que han de participar a la Jornada Mundial de la Joventut, que tindrà lloc a Madrid del 16 al 21 d'agost del 2011 i que serà presidida pel papa Benet XVI.

Amb l'assistència de Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona i encarregat de la CET per als temes de joventut, les reunions van tractar els següents temes: en primer lloc, els delegats han rebut formació en temes de pastoral de joventut acompanyats pel bisbe Sebastià Taltavull que exposà, en una sessió matinal, els resultats d'una enquesta elaborada pel departament de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola. A partir d'aquest document els delegats van treballar la situació actual dels joves a les nostres diòcesis, i van proposar línies d'actuació de cara al proper curs. La Jornada Mundial de la Joventut que el Papa ha convocat a Madrid l'agost del 2011 va ocupar una bona part d'aquests dies. Tots els bisbats de Catalunya han sol·licitat poder acollir joves d'arreu del món de l'11 al 15 d'agost del 2011, dies previs a la vinguda del Pontífex a la capital d'Espanya. Per això els delegats van rebre una sèrie d'informacions pràctiques per poder afrontar aquesta acollida

amb una bona organització i amb comunió amb l'Església universal.

El divendres dia 2 de juliol es va rebre la visita dels presidents i els consiliaris dels moviments d'acció catòlica i d'altres serveis interdiocesans que treballen amb joves per poder coordinar-se i avaluar la tasca evangelitzadora en el món dels joves. Aquest fou un dels moments en què es va poder revisar amb més profunditat l'Aplec de

l'Esperit, que se celebrà enguany a Terrassa i que va aplegar més de 4.000 joves.

Durant aquests dies els delegats de joventut de Catalunya i les Illes van poder acompanyar la presència de la Creu de la Jornada Mundial que, amb motiu del pelegrinatge per les diòcesis de Vic i Sant Feliu va ser present, primer en un viacreu i posteriorment en una vetlla de pregària a Montserrat el divendres 2 de juliol.

Barcelona

Franciscanisme i cultura actual

Celebrades les Jornades d'Estudis Franciscans

Fra Valentí Serra de Manresa

Col·laborador científic de la Facultat de Teologia de Catalunya

Amb el títol de *Franciscanisme i cultura actual*, s'han desenvolupat els dies 25 i 26 de juny, a la Facultat de Teologia de Catalunya, les Jornades d'Estudis Franciscans que ha preparat la Família Franciscana de Catalunya a través de la coordinació de Jacint Duran i Josep Manuel Vallejo.

La celebració d'aquestes Jornades va tenir el seu inici al convent de caputxins d'Igualada (juny de 1988 i de 1989), però aquestes trobades franciscanes de reflexió i estudi han anat canviant d'ubicació: a partir del juny de 1992 passaren a celebrar-se al convent d'Arenys de Mar, i a partir de les VII Jornades (juny de l'any 2000), començaren a desenvolupar-se a redós de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Les Jornades d'Estudis Franciscans són unes sessions acadèmiques d'espiritualitat i cultura que avui ocupen, d'alguna manera, l'espai d'aquell Curs d'Estudis Franciscans que en el ja llunyà 1983 es començà a impartir a les aules de la Facultat de Teologia sota l'impuls del Seminari de Teologia dels Països Catalans, sempre amb la coordinació i guiatge del Dr. Josep Perarnau i l'eficax col·laboració de tota la Família Franciscana de casa nostra.

En el programa de les Jornades d'Estudis Franciscans del 2010 s'exposa, de bell antuvi, que les sessions programades volen ser una avinentesa on es realitzi una trobada i un diàleg entre la cultura actual i el pensament teològic que brolla de la llarga tradició franciscana. Aquest repte fou presentat de manera magistral per l'expert filòsof i pensador Orlando Todisco, framenor conventual, professor a la Pontifícia Facultat Teològica Sant Bonaventura (Seraphicum) de Roma, qui en la seva suggeridora i documentada lliçó inaugural titulada *El pensar franciscà i el diàleg amb la cultura actual*, remarcà que la cultura dels nostres dies, condicionada per la pluralitat, per la globalització i l'individualisme, que apel·la al dret de la llibertat absoluta i a l'autorealització (amb una exagerada idolatria de la ciència i tècnica actuals desvinculades de tota tradició), es troba ara enmig d'una gravíssima crisi social i econòmica i amb poques perspectives de futur.

Però paradoxalment, tal com assenyala Orlando Todisco, el franciscanisme capta en els homes i dones contemporanis un anhel de religiositat

Fra Valentí Serra i Fra Josep Manuel Vallejo, en un moment de les jornades.

i un desig de superació del sense sentit on, des del franciscanisme viscut —profundament optimista i cristocèntric—, es pot oferir als nostres contemporanis un bàlsam capaç de guarir les nafres i angoixes i, alhora, suscitar brots d'esperança, especialment en la vida religiosa, tal com ho posà també en relleu en les Jornades de l'any passat el framenor Lluís Oviedo, professor a la Pontifícia Universitat Antonianum de Roma.

En les Jornades d'enguany, Orlando Todisco, partint de la llibertat i arribant-hi a través de la gratuïtat, ens introduí a la part més essencial de l'itinerari del pensament franciscà; un model de pensament marcadament optimista que, com assenyala Todisco, té el seu fonament en el fet que Déu estima la criatura humana i vol la seva felicitat, i des d'aquest punt de partença és possible de configurar una política cultural inspirada en una lògica creativa i interrelacional, no reivindicativa, sinó oblativa.

Després d'aquesta lliçó inaugural del P. Todisco, hi hagué un diàleg dels assistents amb el ponent coincidint, tots, a afermar-se en la intuïció franciscana de donar primacia al bé per damunt de l'ésser, i de l'amor sobre la veritat, cosa que de manera fecunda ha incidit en la cultura europea dels darrers segles.

La tarda del dia 25 es va dedicar a l'aprofundiment del diàleg entre franciscanisme i cultura actual. El framenor caputxí Jaime Rey, director del Centre d'Estudis Superiors de Franciscanisme (ubicat a El Pardo, Madrid) i reconegut expert en cristologia escotista, parlà a propòsit dels *Elements per a la construcció de l'imaginari teològic franciscà en la cultura actual*, on al llarg de la

seva ponència oferí una fonamentació del carisma franciscà a través de la fraternitat, la minoritat i servei als pobres, i la contemplació que, en la seva mútua conjugació, articulen la identitat franciscana. Seguidament el professor Carles Llinàs, de la Universitat Ramon Llull, va presentar la ponència titulada *Nietzsche i la nostra autoconsciència. La seva presència en la cultura*, d'orientació marcadament filosòfica.

El dissabte 26, en la sessió del matí, el framenor Agustí Boadas, arxiver i bibliotecari del convent de Sant Antoni de Barcelona i professor de la Universitat Ramon Llull, presentà un tema d'enorme interès i actualitat: *Pensament franciscà i ecologia*.

Fou també molt suggeridor el treball sobre les polèmiques antilul·lianes desenvolupades a l'Europa del segle divuitè que, amb el títol de ressonàncies bíbliques *David contra Goliath. Lluites antilul·listes a la meitat del segle XVIII*, presentà de manera amena i àmpliament documentada la investigadora i escriptora mallorquina Rosa Planas.

A la tarda del dissabte hi hagué la sessió conclusiva de les Jornades amb dues aportacions de caire divers situades en el clima actual de la vitalitat en la recerca dels estudis franciscans. En la primera de les aportacions, fra Valentí Serra, arxiver dels caputxins i col·laborador científic de la Facultat de Teologia, tractà sobre *El beat Josep Tous en la història del seu temps*.

Situats encara en el ressò de la recent beatificació d'aquest caputxí català de renom universal i a les envistes del bicentenari de la naixença del beat Tous (Igualada 1811), fra Valentí s'esforçà

per tal de refer l'ambient cultural i espiritual que configurà l'experiència religiosa i sacerdotal del primer caputxí català beatificat, i ho féu tot analitzant la formació rebuda pel beat Josep d'Igualada en el noviciat de Santa Eulàlia de Sarrià i també els estudis filosòfico-teològics que rebé en diversos escolasticats dels caputxins.

El ponent també assenyala que el conjunt de dificultats que afectaren la consolidació de l'Institut de les caputxines de la Divina Pastora que fundà a Ripoll l'any 1850 el beat Josep Tous, l'esperonaren a viure les virtuts heroiques, de tal manera que l'Església ha vist en el nou beat fra Josep d'Igualada un model de perseverança a imitar i un testimoni de fidelitat, car en les circumstàncies més difícils i adverses dels anys de l'exclaustració o supressió de la vida religiosa, es mantingué tothora fidel a Déu i als germans, des d'un ferm compromís amb el sacerdocí, amb molta fe i confiança.

Finalment, la Dra. Maria Cambray, metgessa i actual germana ministra de l'Orde Franciscà Seglar de Catalunya, ens posà al dia sobre l'estat de les actuals investigacions a propòsit de *Les malalties de sant Francesc d'Assís*.

Amb aquest títol, ben senzill i expressiu, i de manera molt ordenada i científica, la Dra. Cambray, després de repassar les diverses malalties que afectaren el *Poverello d'Assís*, assenyala que, al seu entendre, la darrera malaltia que portà sant Francesc a la mort fou un càncer d'estómac. El càncer gàstric és un dels pocs tumors malignes que poden ser causats per un agent infecciós. Semblaria, doncs, que un càncer gàstric podria ser, en la darrera etapa de la vida de sant Francesc, la fase final en l'evolució d'una gastritis crònica atrofica no tractada, i que el sant d'Assís podia haver patit durant gairebé tota la seva vida.

En les noves sessions de les Jornades d'Estudis Franciscans, caldrà reprendre l'estudi de les vicissituds, alts i baixos, de la vida i història de sant Francesc i els seus seguidors al llarg de més de vuit segles de vida franciscana, i amb una incidència tan remarcable en la teologia, l'espiritualitat, cultura i art europeu car, tal com afirmà el Dr. Felice Accrocca en les Jornades celebrades el juny de 2008, ara fa dos anys, en la vida franciscana la veritable fidelitat no està tant a perpetuar algunes de les formes exteriors de la primitiva comunitat franciscana (encara que també), sinó a mantenir-se radicalment fidels a les intuïcions de fons de sant Francesc i els seus primers seguidors que, òbviament, caldrà «traduir», amb fidelitat renovada i de manera nova, en contextos i condicions sempre canviants i diferents.

Les Jornades d'Estudis Franciscans poden ajudar-nos a anar fent aquest complex i agosarat exercici de «traducció» en aquest *novum millennium* que tot just acaba de començar. Amb les jornades d'enguany sobre *Franciscanisme i cultura actual* ja s'ha donat un primer pas i, per això, en la cloenda de les Jornades el degà-president de la Facultat de Teologia, Dr. Armand Puig, va elogiar la constància de la Família Franciscana de Catalunya en la preparació d'aquestes sessions de recerca i estudi que, una volta celebrades, esdevenen una valuosa contribució a l'estudi del franciscanisme.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Girona

Homenatge universitari a Mn. Modest Prats

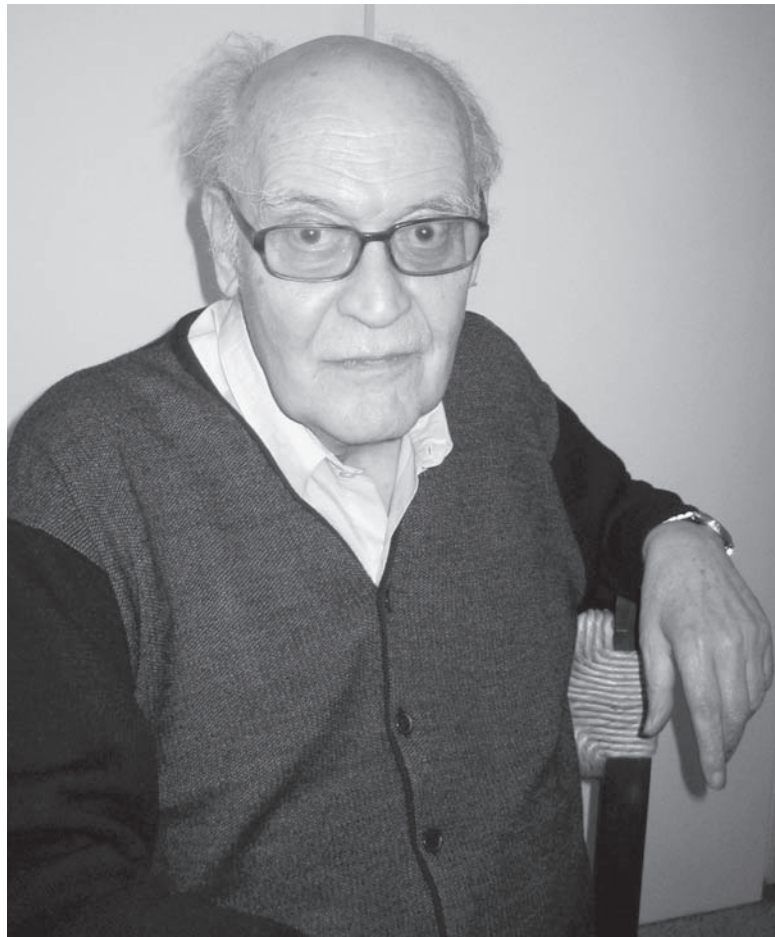
L'acte va tenir lloc a la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona

Víctor Gay
Girona

El rectorat de la Universitat de Girona (UdG) i la Facultat d'Educació i Psicologia han ofert un acte d'homenatge acadèmic a la figura del qui fou impulsor de la UdG, professor de la mateixa Facultat i destacat investigador de la llengua i la literatura del país, Mn. Modest Prats i Domingo, fins fa uns mesos rector de Santa Susanna del Mercadal, de la ciutat, i actualment adscrit a la mateixa parròquia.

L'acte va tenir lloc en un espai simbòlic, la sala de l'esmentada Facultat que es correspon a l'antic teatre (i també cinema) del Seminari Menor, que actualment integra aquest departament universitari i que fa pocs mesos acull alumnes i professors. En primer lloc es va presentar una biografia de Mn. Prats, que completa el Premi Mestres 68, que va rebre i que, precisament, inclou la biografia del guardonat. Aquest premi instituït per la promoció de la Normal del Magisteri d'aquell any carregat de simbolismes, reconeix la tasca educativa a tres nivells: personal, institucional i internacional.

La biografia de Mn. Prats l'han escrita a tres mans els professors Salomó Marquès i Josep Maria Nadal i per part del col·lectiu convocant del premi, Josep Callís. El professor Marquès, precisament, inclou l'aspecte de Mn. Prats com a seminarista i després prevere. L'exrector Nadal inclou l'etapa universitària, des del Col·legi que de-

Modest Prats, destacat investigador de la llengua i la literatura del país.

penia de l'Autònoma barcelonina fins a la «independència» de la Universitat de Girona. Callís es refereix a la tasca pedagògica tan dilatada de Mn. Prats i al gran nombre de deixebles que s'han format a les seves classes i amb la docència de prevere lingüista.

La rectora de la Universitat de

Girona, Anna Maria Geli, que va presentar l'acte, va destacar en la seva intervenció final que professors com l'homenajat han determinat el prestigi de la UdG i l'alt nivell pedagògic i formatiu que s'hi imparteix. També es va felicitar de fer aquest homenatge en un espai que, en alguna mesura, re-

sumia la trajectòria vital, humanística i vocacional de Mn. Prats.

Finalment Mn. Modest, en una breu intervenció, va donar les gràcies per aquesta iniciativa que va definir com «una gran festa d'amistat», no sols per part dels autors de la biografia, també per la nodrida presència de companys i companyes de claustre, d'alumnes i exalumnes i de representants de totes les facultats universitàries.

Les «Homilies de Medinyà»

En el decurs d'aquest acte, el professor Salomó Marquès va anunciar que en la propera tardor sortirà a la llum un nou llibre a l'entorn de la figura de Mn. Modest Prats i que es titularà *Les homilies de Medinyà* i que recollirà una selecció de les homilies fetes durant els llargs anys de servei en aquesta parròquia propera a Girona i que esdevindria una referència d'una Església compromesa i present en la realitat social i cristiana de casa nostra. En ser traslladat a la parròquia del Mercadal, Mn. Prats va ser nomenat fill adoptiu del municipi de Medinyà.

Fa uns anys es va publicar un altre llibre titulat *Les homilies de Vista Alegre*, que corresponen a algunes de les que Mn. Prats va adreçar als feligresos de la parròquia de Santa Maria de Vista Alegre, de recent creació aleshores, en aquest barri de la ciutat. A l'acte de la Universitat hi van ser presents el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, l'alcalde de la ciutat, Anna Pagans, i tot l'equip rector de la UdG.

Tortosa

Respostes educatives a les agressions a la joventut actual

Jordi Príncep / Tortosa

Quan els cristians afirmem que «tot la vida humana és sagrada» ens estem referint no només als dos moments vitals que abracen el començament en el moment de la fecundació i el seu final en el moment de la mort natural, sinó que parlem també de tot el que succeeix entre aquests dos moments.

Per això, a més de l'avortament i de l'eutanàsia, cal incloure entre els atemptats contra la dignitat humana (i per tant contra el seu caràcter sagrat) qualsevol altra agressió que succeeixi arreu del món en qualsevol altra etapa de la vida: infància, joventut, adultesa o vellesa.

En conseqüència, no seria un plantejament coherent estar en contra de l'avortament i de l'eutanàsia i, alhora, no estar en contra de la manipulació dels nostres joves, de l'atur que sofreixen moltes persones, joves i adultes, de la fam i guerres al món, de l'esclavitud infantil o de l'abandonament en què es troben molts dels nostres vells, i a l'inrevés.

En el camí de preparació cap a les Jornades Mundials de la Joventut, Madrid 2011, i en el marc de l'As-

semblea Regional de Catalunya del Moviment Cultural Cristià, el 19 de juny, al pati del convent de la Puríssima Concepció Victòria de Tortosa, va tenir lloc una trobada en la qual van participar diferents persones vinculades a l'àmbit educatiu, des de sacerdots, catequistes, pares de família, professors i també obrers assalariats, ja que la comunitat educativa abraça tota la societat sencera. La trobada va servir per reflexionar, plantejar dubtes, obrir temes, compartint, en definitiva, la tasca educativa amb els joves partint de les agressions a les quals es veu sotmesa la joventut actual en la nostra societat.

Allò propi, substantiu, del procés educatiu és que un jove, mentre és jove, decideixi com viurà la seva vida fins que es mori, si es vol casar o no, si vol viure en un poble o en una gran ciutat, si vol treballar en una cosa o en una altra, com desenvoluparà la seva vida política, etc.

En definitiva, que el jove descobrixi quina és la seva vocació personal, professional, sociopolítica. No obstant això, la majoria dels joves no prenen decisions importants sobre la seva vida, és com si seguissin un guió pre-

establert, un guió escrit per uns altres, sense ser els protagonistes de la seva pròpia història.

Els joves poden ser l'esperança del futur o l'amenaça, depèn de quin sigui el seu projecte de vida. I si no se'l planteja (és a dir, si segueixen en la seva vida el guió que els escriu l'imperi), seran més amenaça que esperança.

Es van posar sobre la taula algunes dades referents a com està la joventut actual. Per exemple, que en acabar els estudis, els joves de 15, 18 o més anys estan abocats a l'atur la majoria. El 45% dels joves menors de 25 anys avui estan a l'atur. La taxa de precarietat i temporalitat entre els joves d'Espanya és la més alta d'Europa, l'elevat percentatge de consum de drogues, el suïcidi com una de les primeres causes de mort, etc.

També la cultura en la qual viuen immersos els joves de la societat occidental (materialista, hedonista, on s'enalteix la cultura juvenil com a absoluta i perenne en detriment de la seva consideració com a temporal i vinculada a l'aconseguit d'una plenitud adulta) i la relació que té amb la situació d'esclavitud i explotació que viu la immensa majoria de la joventut

actual, especialment als països del sud del planeta.

Els presents van dialogar sobre la responsabilitat que tenen els adults a l'hora de ser capaços de crear àmbits adequats en els quals els nostres joves creixin, s'eduquin; és a dir, la responsabilitat que tenim en la creació d'oasis de vida solidària dintre d'aquest desert d'insolidaritat. Potser la falta de vida associada en els adults provoca l'individualisme i la solitud que viuen molts dels nostres joves.

Finalment es va invitar els assistents als cursos de la XXV edició de l'aula d'estiu Malagón-Rovirosa, la Universitat dels pobres de la Terra, concretament al curs *Educació per a la solidaritat*, que es realitzarà durant els dies 24 i 25 de juliol a la casa de espiritualitat Emaús del Moviment Cultural Cristià.

Aquests són alguns dels temes que es van obrir i dialogar al llarg de les gairebé dues hores que va durar l'encontre. Cal agrair des d'aquí una vegada més la col·laboració de tots. I seguir encoratjant la necessitat de preparar la visita del papa Benet XVI conscients dels reptes que tenim la comunitat educativa i de la necessitat de protagonista alliberador dels joves.

Sant Jaume, l'apòstol que va portar l'Evangelí a Lleida

El vespre del 24 de juliol, la ciutat celebra la multitudinària romeria dels fanalets

Jordi Curcó

Lleida

El dissabte 24 de juliol a les nou de la nit, i davant de la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Lleida, farà la seva sortida la tradicional i multitudinària Romeria dels Fanalets de Sant Jaume. Abans, però, haurà tingut lloc l'anomenada Missa dels Fanalets, on seran beneïts els fanalets que els infants, protagonistes singulars d'aquesta festa, hauran portat per acompanyar després el sant en la processó pels carrers de Lleida.

I per què es fa tot això? Doncs perquè és creença certa —no pas històricament provada— que fou sant Jaume qui portà l'Evangelí a la ciutat de Lleida. L'apòstol, l'anomenat el Major, és un dels deixebles que, amb Pere i Joan, va ser més proper a Jesús. Nascut a Betsaida, Palestina, era germà de sant Joan Evangelista. Executat per ordre d'Herodes Agripa cap a l'any 43, se li atribueix l'evangelització de la península Ibèrica.

Així, segons creença prou antiga i arrelada en el temps, l'apòstol hauria predicat primer a Barcelona, al lloc on hi ha la plaça que porta el seu nom, i després ho hauria fet a Lleida i posteriorment a Saragossa, on se li aparegué la Mare de Déu en carn mortal, per confortar-lo i animar-lo en la seva empresa evangelitzadora.

A Lleida, aquesta creença ha estat sustentada en una narració llegendària, molt popular i estesa, on s'evoquen els orígens del cristianisme a casa nostra i es deixa constància del pas de l'apòstol per la ciutat, on arribà per tal de donar a conèixer la Bona Nova de l'Evangelí de Jesús.

La llegenda, transmesa de generació en generació fins als nostres dies i recollida per cronistes i historiadors, diu que l'apòstol Jaume va arribar fins als peus de les muralles de Lleida. Era de nit, cansat i famolenc es deturà per descansar. Tot seguit i travessant una de les portes de la muralla, s'introduí dins la ciutat i continuà camí amunt, però malgrat el compte que parava va trepitjar una bardissa i se li clavà una punxa al peu que li impedia de caminar. Adolorit, es veié obligat a aturar-se i, encara que intentà treure's la punxa, la

Infants davant la imatge de sant Jaume.

fosc feia infructuosos els seus esforços. Com que patia tant, els seus gemecs profunds van arribar fins a les orelles dels àngels del cel que acudiren en auxili del pelegrí amb fanalets de llum, tot il·luminant la fosca nit i facilitant que el sant pelegrí pogués treure's la punxa i continuar el seu camí apostòlic.

Tot i que aquesta ha estat la versió llegendària més popular i coneguda, n'hi ha una altra que apunta als infants de Lleida com a protagonistes d'aquell fet miraculós, essent ells qui de fet van acudir amb fanalets de llum a ajudar el sant.

La Romeria dels Fanalets

La llegenda va donar origen a una forta devoció i veneració populars envers l'apòstol, alhora que la ciutat va assumir la llegenda apostòlica com gairebé un fet històric provat, encara que mai no hagi estat així, i no la va oblidar, ans al contrari. Antigament era costum que els infants, arribat el capvespre del 24 de juliol, vigília de la festa de Sant Jaume, sortissin al carrer

amb fanalets encesos i anessin a visitar les dues capelles que la ciutat té dedicades al sant apòstol, una al carrer del Carme i l'altra al carrer Major, rememorant totes dues la seva estada a Lleida.

Aquella manifestació infantil, espontània i desorganitzada, que anava de capella en capella, seguint les suposades petjades que va fer l'apòstol Jaume en el seu pelegrinatge apostòlic a casa nostra, esdevingué amb el temps la que avui es coneix com la Romeria dels Fanalets de Sant Jaume, una de les festes més tradicionals i arrelades a la ciutat.

Com en els seus antics orígens, el 24 de juliol al vespre, vigília de la festa de l'apòstol, una munió d'infants portant fanalets encesos i fidels a la tradició, sortiran al carrer conformant una singular corrua de llum i colors, per acompanyar la imatge de sant Jaume, portada actualment pels carrers de la ciutat en una carrossa guardada de flors. Romeria que és encapçalada pel Ball de Bastons i els Gegants de la Ciutat i acompanyada per la Banda Municipal de Música que interpreta durant la processó la popular cançó dels *Fanalets de Sant Jaume*, amb una lletra que tot bon lleidatà coneix i canta: «Sant Jaume ve de Galícia, / sant Jaume ve d'Aragó, / i a Lleida va deixar estesa / la fe de Nostre Senyor.»

Restauren la pintura mural dedicada a la llegenda de la punxa

L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, entitat que a més de la promoció i conservació de la tradició pessebrista a Lleida, té cura també de la festa i Romeria dels Fanalets de Sant Jaume, ha volgut commemorar l'Any Sant Compostel·là amb la restauració de la pintura mural que presideix la capella del Peu del Romeu, construïda el 1339 a l'indret on segons la tradició tingué lloc el fet miraculós de sant Jaume i els fanalets.

El mural, realitzat a mena de retaule l'any 1968 pel desaparegut pintor lleidatà Miquel Roig Nadal, evoca la llegenda de la punxa. L'artista va reproduir en la pintura les dues versions del que succeí: una, que foren els àngels amb fanalets els que van baixar del cel per auxiliar sant Jaume, i l'altra que diu que van ser els infants de la ciutat, representats en el mural pels cinc fills del pintor, els qui sortiren de les seves cases en auxili del pelegrí.

Els treballs de restauració han estat realitzats pels restauradors José A. Ferrer i Lluís Capdevila, especialistes a Lleida en la restauració del patrimoni artístic i religiós. Els restauradors han fet una neteja a fons de la pintura, n'han recuperat alguns elements afectats pel pas del temps i han aplicat a l'obra un vernís protector.

També s'ha millorat la il·luminació de la pintura. Fins a la festa de Sant Jaume, el diumenge 25 de juliol, s'obrirà la capella al públic per poder visitar l'exposició del LXIX Concurs de Fanalets. I el diumenge 25 de juliol, festa de Sant Jaume, a les 10 del matí s'oficiarà a la capella l'única missa que s'hi celebra a l'any, en honor de l'apòstol que va portar l'Evangelí a Lleida.

Coses de la vida

Caminant per la vida

Cecília Aranés Mallol

Hola, amics! En aquest mes de juliol hi ha una festa molt popular coneguda per tots els automobilistes. És la festa de Sant Cristòfol, un home corpulent que dedicava el seu temps a passar la gent d'una banda a l'altra d'un ampli riu. Sembla una bestiesa si us dic que és important saber creuar un riu però la veritat és que tots ens veiem obligats a creuar-lo. És el riu de la vida i hem de fer-ho amb pas ferm, sense distreure'ns, per no caure al fons, a poc a poc sense presses, però sabent en cada moment on hem de posar el peu i no enredar-nos amb les males herbes de la riba per poder arribar a l'altra banda.

Així ho va fer Cristòfol, que va saber trobar el camí indicat per arribar al seu destí i rebre el títol de sant.

«El motor econòmic ens fa córrer fins a l'absurd»

Albert Figueras, autor d'«Ubuntu. Sudàfrica. El triunfo de la concordia»

Rosa María Jané Chueca

Albert Figueras, metge i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, acaba de publicar *Ubuntu. Sudàfrica. El triunfo de la concordia* (Plataforma Editorial). En aquest llibre ens acosta a la filosofia *ubuntu*, el gran ensenyament que Sud-àfrica aporta al món i que es pot traduir per reconciliació, pau, obertura, acollida... i que Figueras està convençut que es pot aplicar a l'esport, a l'empresa o a la vida quotidiana.

Què és *ubuntu*?

És una paraula molt antiga que té origen sud-africà i és una manera de fer les coses. És una filosofia de vida que implica rebre l'altre, escoltar-lo, acollir-lo, respectar-lo... és una paraula que crida molt l'atenció i que no té una traducció directa, cosa que li dona més misteri... és una paraula que no forma part de la nostra cultura, tot i que jo crec que totes les persones, per naturalesa, tenim una manera d'actuar que ens porta inicialment a acostar-nos als altres.

Què trobarem al seu llibre?

El llibre està dividit en quatre parts. En una primera explica la història de Sud-àfrica, com s'arriba a la figura de Nelson Mandela i Desmond Tutu, les figures que «van exportar» el concepte *ubuntu*, els problemes que hi havia a Sud-àfrica i la importància que hi va tenir la reconciliació, el perdó; en una segona part el que faig és passar cap a la persona individual, cap al cervell, i mirar d'analitzar com responem a l'entorn, com el nostre cervell gestiona les emocions i com respon quan s'ha de relacionar amb altres persones. Comento una mica els fonaments neurocientífics per explicar aquestes conductes. En una tercera part, i tenint aquest coneixement, parlo de conciliació i de perdó, explicant com el cervell és capaç d'integrar-se amb els altres i quins avantatges pot tenir. Al final, dedico un capítol breu a reflexionar sobre *ubuntu*, com una cosa que podríem aplicar tots en la vida quotidiana.

Com es passa de l'odi i la violència a la reconciliació i la pau?

Naturalment, és molt difícil d'aconseguir. Si mirem Sud-àfrica, veiem que no tota la realitat és positiva però ja no hi ha les lleis que avalen conductes segregacionistes. S'hi arriba primer amb algú que generi il·lusió, que posi objectius sobre la taula que siguin vàlids per a tothom. Crec que Mandela i Tutu són les dues últimes figures vives que tenim amb aquesta categoria humana excepcional. Per això val la pena conèixer-ne la vida i com han arribat a aconseguir coses importants perquè siguin exemple per a nosaltres. Mandela va estar 27 anys a la presó de Robben Island. Allí va canviar molt, diuen que va aprendre la contenció perquè ell abans era una persona molt impulsiva i que va arribar a ser la persona que és ara: conciliadora, buscadora del diàleg, somrient... passar-ho a la societat, al gran grup, és difícil.

Cal ser africà per arribar a viure un humanisme *ubuntu*?

Jo crec que no, el que cal fer és recuperar un seguit de valors o una manera d'actuar més autèntica i no aquesta carcassa que tenim en societats com la nostra, on el motor econòmic ens fa córrer a tots fins a l'absurd. Això fa que ens oblidem de coses que són realment importants per a la nostra existència personal i comunitària. *Ubuntu* és possible, no és una utopia. Només cal plantejar-s'ho i veure com puc aplicar-ho jo de manera realista. Ens volen vendre il·lusions que no ens omplen i moltes vegades oblidem l'essència de la vida. Jo crec que hi ha una naturalitat en la manera de ser dels africans, cosa que hem perdut al Nord: la persona és important pel que és, per ella mateixa, no pel que té. Això ajuda a acostar-te a l'altre. En el moment en què et construeixes com a persona, et defineixes com a persona d'aquesta manera, automàticament t'acostes a l'altre. Et surt aquesta filosofia natural, aquesta solidaritat natural que es pot desvetllar entre les persones.

«Cal recuperar un seguit de valors o una manera d'actuar més autèntica»

106.6	Barcelona
93.7	Catalunya Central
100.6	Tarragona
90.1	Tortosa
96.8	Garraf
91.3	Vic
103.4	Girona
91.5	Lleida
104.4	La Cerdanya
105.0	La Seu d'Urgell
107.5	Andorra

Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»
Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Excaven el sòl de la catedral de Tarragona per localitzar el temple d'August

Molt a prop de l'entrada principal preveuen trobar-hi les restes de la façana del temple romà

Joan Boronat
Tarragona

Els treballs de l'excavació arqueològica al subsòl de la catedral de Tarragona per confirmar si s'hi amaga el temple romà en honor a l'emperador August es van iniciar els darrers dies del juny i es perllongaran durant tot aquest mes de juliol. Aquesta tasca coincideix amb l'execució de la quarta fase de la restauració del temple.

Els arqueòlegs han desmuntat pedra a pedra una superfície d'uns 25 metres quadrats amb la intenció d'excavar a una profunditat de tres metres. Amb tot, tal com ha indicat Andreu Muñoz, codirector de l'excavació, «hi ha probabilitats que a la cota d'1,70 metres es pugui determinar l'existència de les restes del temple de culte a August», que es va aixecar al segle I dC.

La possibilitat que les esmentades restes estiguin localitzades sota l'enllosat medieval de la catedral de Tarragona ve avalada pels estudis geofísics realitzats el 2007, els quals van determinar que en aquesta zona hi havia grans estructures de pedra, que podien ser els vestigis del temple.

Aquesta important actuació la fa possible el conveni signat entre les tres institucions que impulsen els treballs: la conselleria de Patrimoni de l'Ajuntament de Tarragona, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'arquebisbat de Tarragona.

Andreu Muñoz, Josep Maria Macias i Imma Teixell són els arqueòlegs representants de les esmentades institucions que dirigeixen un equip de 25 professionals. Asseguren que el subsòl de la catedral «no ha estat alterat en el temps», com ho demostra el segellament de les lloses, originals del segle XIV. Aquesta és «la millor garantia de conservació d'allò que hi pugui haver al subsòl», afirmen els arqueòlegs, els quals donen compte de la troballa, només a pocs centímetres de fondària, de restes de ceràmica romana de terra sigil·lada hispànica i de peces de la baixa edat mitjana. Cal subratllar que de les intervencions que s'estan fent a la catedral tarragonina es pot fer un seguiment diari a través de la pàgina web blogs.sapiens.cat.

Cal ressaltar que a la zona on s'excava, molt a prop de l'entrada principal de la catedral, preveuen trobar-hi les restes de la façana del temple romà. També s'ha deixat clar que si finalment no apareixen les restes del temple d'August, del qual mai no s'han trobat vestigis, els arqueòlegs aposten per l'interès científic d'analitzar una seqüència estratigràfica que va des de l'època altimperial, al segle I, fins a l'època medieval del segle XIV.

Quarta fase de restauració

Les excavacions coincideixen, per un temps, amb l'execució de la quarta fase de restauració de la catedral, iniciada a principis del mes de juny passat i que és previst que s'acabi a finals de l'any 2011, la qual cosa farà possible la instal·lació del nou orgue que està construint

Els arqueòlegs excaven a una profunditat de tres metres.

una prestigiosa empresa holandesa. Tal com es va avançar en el seu moment, la catedral no està tancada al culte i, mentre durin les obres, a la nau central, els actes religiosos se celebren al creuer o al presbiteri.

Aquesta quarta fase consisteix en la rehabilitació de la nau central, les voltes i algunes capelles. Així mateix es restauraran les pintures murals medievals i es millorarà l'accessibilitat als espais amb la supressió de barreres arquitectòniques i la instal·lació elèctrica. El pressupost total per a aquestes intervencions ascendeix a 3,9 milions

d'euros, que es finançaran a través de l'1% del Ministeri de Cultura. Aquesta és la fase més esperada i costosa de les que s'han dut a terme fins ara, des que va començar a executar el Pla director, ja fa catorze anys.

Mur visigòtic i una moneda, les troballes

Un mur visigòtic, una moneda de plata de finals del segle XIII o inicis del XIV i diverses peces de marbre pertanyents a un edifici romà són algunes de les troballes de l'excavació que es fa a

la catedral de Tarragona.

Andreu Muñoz, arqueòleg representant de l'arquebisbat, ha destacat la importància del descobriment d'un mur visigòtic del segle VI al bell mig de la nau central de la catedral. Aquest mur i dos més, d'època medieval, podrien estar assentats sobre el temple romà, atès que s'han trobat blocs de cornises i capitells associats a una construcció imperial. Pel que fa a la moneda, de mida petita, és de plata i va ser encunyada a l'època anteriorment esmentada i hom creu que podria estar dedicada al rei Jaume II, pare de Joan d'Aragó, «que va ser arquebisbe de Tarragona i qui va consagrar la catedral l'any 1331», tal com recorda Andreu Muñoz.

Segons l'arqueòloga Imma Teixell (Museu d'Història), la moneda era de curs legal quan va ser extraviada per algú i quedà enterrada sota l'enllosat de la catedral.

D'altra banda s'han localitzat bocins de marbre del segle I, de diversa procedència, entre aquests, uns vestigis de marbre grec que, en l'opinió de l'arqueòleg Josep Maria Macias (ICAC), indica que aquesta pedra podia haver estat utilitzada «en la restauració del temple que es va bastir en temps de l'emperador Adrià durant la seva estada a Tarraco».

En aquests moments els arqueòlegs treballen en l'excavació d'un mur medieval i es mostren optimistes, en el sentit que aquest «podria marcar l'inici del temple romà», que s'està cercant i que és l'objectiu prioritari de l'excavació.

Campanars

Tremp

La capital del Pallars Jussà, enmig de la conca del seu nom, es troba a 468 metres d'altitud i ens sorprèn amb una església parroquial, basílica menor, de gran bellesa i personalitat. Fou aixecada en el segon terç del segle XVII encara amb tècniques del gòtic. La seva única nau queda coberta per una volta estrellada damunt de cinc arcs torals de punt rodó i nervis decorats amb elements daurats i claus de volta amb relleus policromats; està capçada per un absis poligonal de set costats per l'exterior i semicircular per l'interior. Tot l'edifici mostra paraments de carreus petits i ben escairats visibles així tant per fora com per l'interior. Conserva vestigis romànics del segle XI al mur de migdia amb un portal lateral amb dues arquivoltes de mig punt sobre impostes. Les dimensions interiors del temple donen una llargada de 40 metres, una amplada de 13 i una alçada de 19 i escaig; l'amplada total, des del fons de les capelles fa prop de 23 metres. Una bella imatge gòtica del segle XV, de dos metres d'altura, representa la patrona, la Mare de Déu de Valldeflors: Maria de peu dret amb el Nen al braç esquerre. Està incorporada a un retaule

que té orientació llevantina. Una escala de cargol adossada a la banda de tramuntana puja per l'interior fins a un replà des del qual segueix per una altra de metàl·lica que arriba a la cel·la. Una bella estructura de ferro forjat encorada al terrat serveix per sostenir una petita campana i anunciar el temps que passa a la ciutadania.

Delfi Dalmau i
Argemir

delfidalmau@yahoo.es

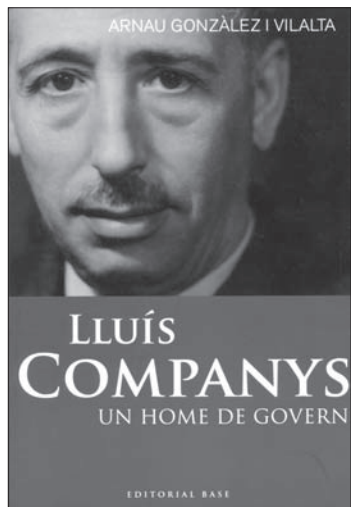

neobarroc obrat el 1951.

El campanar del gòtic tardà té aspecte de fortalesa; de planta gairebé quadrada (9,32 x 9,10 m) fa la sensació d'una gran robustesa; una motllura separa aquest primer cos del superior que acull la cel·la de planta vuitavada, obra acabada el 1909. S'hi obren vuit finestres d'arc de mig punt, una a cada cara; està coronada per una cornisa motllurada destacada amb un fris d'arcuacions cegues al seu dessota i un terrat amb barana de merlets. També els seus paraments, com els del temple, mostren carreus petits, ben escairats i ben alineats de pedra igualment marronosa, fet que li acaba de donar la sensació de fortalesa. Arriba a una notable alçada, 38 metres i escaig. Es troba adossat al mur de migdia, tocant a l'absis que es veu reforçat per potents contraforts i

Llibres

Una altra mirada sobre Companys

Amb la voluntat d'aprofundir amb rigor, però també de manera clara i amb esperit de divulgació, en la figura de Lluís Companys, president de la Generalitat del 1934 al 1940, el jove historiador Arnau González treu a la llum un llibre singular que aporta noves dades sobre el polític català a estudiosos i historiadors. González se centra en la seva etapa republicana, entre el 1931 i 1940, tot i que analitza aquest període des del seu afusellament, que l'historiador situa com a origen d'una visió totalment distorsionada de Lluís Companys.

Arnau González i Vilalta, Lluís Companys, un home de govern. Editorial Base, Col·lecció Base Històrica, 2010, 164 pàg.

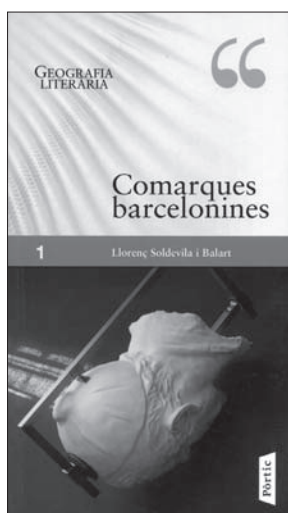
La meravella del matrimoni

La veritat del matrimoni cristià no es descobreix amb axiomes teòrics ni abstraccions. És un misteri que només es desvetlla en la vivència pregona i quotidiana d'una unió que va molt més enllà de les paraules. De vegades, però, les experiències d'altres i la tradició de l'Església ens ajuda a emprendre i consolidar una aventura, la del matrimoni, tan meravellosa com imprevisible. Aquest és l'objectiu del nou llibre de l'escriptor i prevere José Pedro Manglano.

José Pedro Manglano, El libro del matrimonio. Esa misteriosa unión. Editorial Planeta, Col·lecció Planeta Testimonio, 2010, 356 pàg.

Antologia de les comarques barcelonines

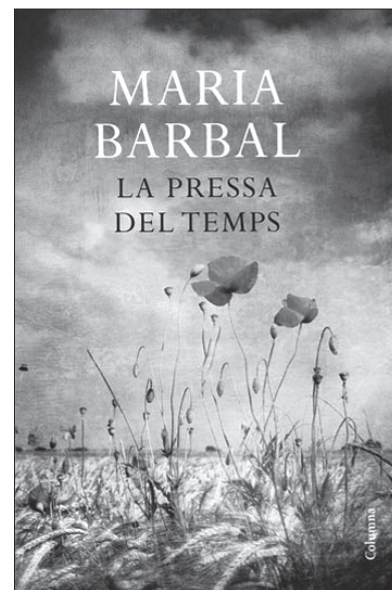
Dins de la col·lecció Geografia Literària, que vol posar a l'abast d'un públic lector ampli una vasta antologia de paisatges i textos vinculats al territori, Llorenç Soldevila ens introdueix en aquest volum en les comarques barcelonines. Elaborada amb rigor i ambició, amb l'objectiu de copsar el país, aquesta antologia recull poemes, narracions, cartes, notes de dietari, escenes teatrals, cançons i breus cròniques periodístiques o de gènere assagístic.

Llorenç Soldevila i Balart, Comarques barcelonines. Pòrtic, Col·lecció Geografia Literària, 2009, 359 pàg.

L'esport com a escola de valors

Convençut que la pràctica esportiva pot esdevenir i ha d'esdevenir una escola de valors excel·lent, Mauro Valenciano ofereix a esportistes, a pares i a mares, unes pautes que ajudaran a entendre l'esport com a complement de formació, que permet educar millor els infants i joves, no només aprenent a competir sinó sobretot a ajudar-se, a reconèixer el fracàs o a superar les limitacions. Per a l'autor, doncs, l'esport és «una escola de formació de ciutadans lliures i responsables».

Mauro Valenciano, Buen deportista, mejor persona. Editorial Proteus, Col·lecció Siglo XXI: Ética actual, 2010, 155 pàg.

Relats al voltant del temps

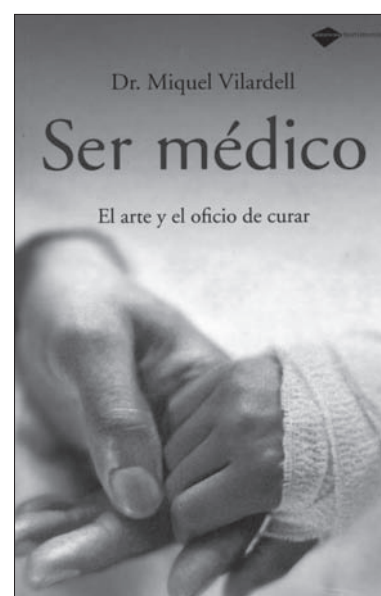
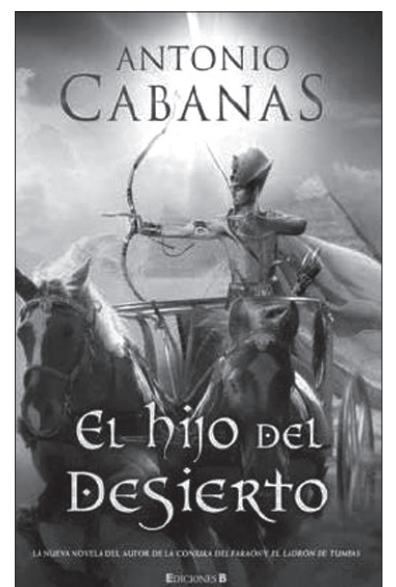
Amb el temps com a gran protagonista, Maria Barbal obre amb aquest nou llibre un cicle novel·lístic de relats breus que tenen el seu Pallars nadiu com a punt de referència. L'autora ofereix la seva mirada maliciosa, dramàtica, irònica..., sacsejada sovint per flaixos poètics en forma de personatges que apareixen amb una claror densament humana. Barbal es manté així fidel a una manera d'escriure i entendre el món que ha esdevingut referent de la narrativa catalana contemporània.

Maria Barbal, La prensa del tiempo. Columna Edicions, 2010, 206 pàg.

Viatge al misteri dels faraons

El sempre recurrent escenari dels faraons és el marc en el qual es desenvolupa la darrera novel·la d'Antonio Cabanas. L'autor ens introdueix en la història de Sejemjet, fill del desert i d'un enigma que l'envolta des del dia del seu naixement. El protagonista ens explica en primera persona la seva vida en forma de relat èpic, on l'amistat i la traïció, l'amor i la compassió, l'empenyen cap al desert, on en diàleg amb ell mateix i amb la seva història forjarà la seva pròpia llegenda.

Antonio Cabanas, El hijo del desierto. Ediciones B, 2010, 609 pàg.

L'art i l'ofici de guarir

Després de gairebé 40 anys exercint la medicina, el Dr. Miquel Vilardell, cap del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Vall d'Hebron, reflexiona en aquestes pàgines sobre la professió mèdica a partir de la seva pròpia trajectòria personal. L'autor ens ofereix una visió molt humana de la medicina, concebuda sempre com a vocació de servei, i convida els metges i joves estudiants de medicina a deixar-se fascinar per l'art i l'ofici de guarir.

Miquel Vilardell, Ser médico. El arte y el oficio de curar. Plataforma Editorial, Col·lecció Testimonio, 2009, 166 pàg.

«Thriller» en clau cristiana

L'escriptor nord-americà Michael O'Brien torna a la càrrega amb un nou thriller trepidant amb un clar rerefons cristià. Després de l'èxit de *El padre Elías* i *El librero de Varsòvia*, l'autor insisteix en un gènere que ja compta amb un bon nombre de seguidors. *La última escapada* és una història apassionant sobre els límits de l'objecció de consciència i la llibertat, que obliga el lector a reflexionar sobre la responsabilitat i el risc que implica assumir el propi destí.

Michael D. O'Brien, La última escapada. LibrosLibres, 2010, 295 pàg.

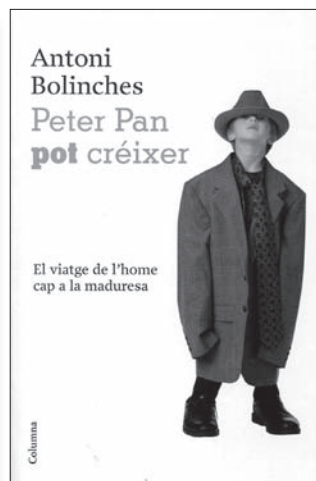
Crítica literària

Llibres amb llum per a un estiu a l'ombra

Ha esclatat l'estiu i toca aixoplugar-se a la fresca amb la millor de les companyies: llibres que entretenen i alhora fan pensar. Llibres amb llum per fruit a l'ombra.

Tot seguit un reguitzell de recomanacions per aquells desitjosos de capbussar-se entre pàgines d'interès:

- * *L'art de saber estar sol* és un dels darrers llibres de l'ampla producció literària del filòsof i teòleg Francesc Torralba. Publicat per Pagès Editors. Si teniu la sort de trobar un indret de solitud i a la fresca, enceteu la lectura d'aquest assaig que ens explica de manera didàctica el vessant fèrtil de la soledat com a factor de creixement. Potser la soledat té mala premsa. En la mesura que és volguda i aprofitada, és font de gran enriquiment humà.
- * Del mateix autor us recomanem *Inteligència espiritual*, publicat per Plataforma Editorial. Un llibre necessari per tal d'entendre l'entrellat de la dimensió espiritual de les persones. De la mateixa manera que es parla d'intel·ligència emocional o d'intel·ligència política fóra bo que introduíssim també aquesta modalitat d'intel·ligència que mou i commou milions de persones al món.
- * *L'art de la felicitat*, d'Angle Editorial, un dels llibres més esplèndids

del Dalai Lama. En diàlegs amb el psiquiatre nord-americà Cutler analitza les bases del budisme tibetà per entendre la vida. És impressionant llegir com el psiquiatre —inicialment escèptic— va entenent gradualment els raonaments del seu interlocutor i amb molta honestat intel·lectual els integra en les seves creences.

- * *Las claves del talento*, de Dan Coyle, publicat per Zenith Editorial. Estudiós dels esports d'alta competició, Coyle arriba a un seguit de conclusions sobre com activar el talent. Ras i curt: promovent la comissió intensiva

d'errors i la ràpida esmena. El llibre explica com es desenvolupa el talent, més enllà de si tenim condicions innates o no.

- * *L'home duplicat*, de José Saramago, publicat per Edicions 62. Traspasat el juny passat, el premi Nobel de Literatura portuguès va deixar una ampla obra no exempta de controvèrsia. *L'home duplicat* és un dels seus títols alhora més suggestius i coneguts.
- * *El juego del cambio*, de John Heilemann & Mark Halperin, publicat per Editorial Planeta. A l'any i mig del seu ascens a la Casa Blanca, dos coneguts

Miquel Àngel Violan
Periodista i escriptor

periodistes nord-americans revelen les claus de la victòria electoral de Barack Obama, un triomf que va sacsejar el món.

* *Antología de citas: sabiduría humana en 30.000 sentencias*, de Víctor Amela. Publicat per Styria. Dir el màxim amb el mínim. En això consisteixen les màximes, aforismes o citacions. Aquesta voluminosa obra n'aplega moltes, consultables de manera enciclopèdica, a càrrec d'un dels entrevistadors habituals a la contraportada del diari *La Vanguardia*.

* *El principito se pone la corbata*, de Borja Vilaseca. Publicat per Ediciones Temas de Hoy. Un relat que palesa la importància que els valors imperin en les organitzacions.

* *No m'ho crec!*, de Joan Majó. Un assaig publicat per La Magrana. Un llibre breu per entendre algunes de les claus de la crisi internacional que ara ens corprèn i el futur que ens espera.

* *Peter Pan pot créixer*, d'Antoni Bolinches, publicat per Columna. Com explica l'autor, els homes cerquen dones que ja no existeixen i les dones, homes que encara no existeixen. Un suggestiu assaig sobre la desorientació de l'home occidental contemporani.

Crítica teatral

Delicades, febles i trencadisses

DELICADES, d'Alfredo Sanzol.
TRADUCCIÓ: Sergi Belbel.
INTÈRPRETS: Mamen Duch, Marta Pérez, Carme Pla, Albert Ribalta, Jordi Rico i Àgata Roca.
DIRECTOR: Alfredo Sanzol. Teatre Poliorama. Barcelona. Fins a l'1 d'agost.

Delicades, de la companyia T de Teatre, és un conjunt de petites peces que creen un fresc quotidià, familiar, protagonitzat per les dones, que fa salts temporals des del Facebook d'ara fins al temps de la guerra civil. Però sempre al marge de l'època en què se situa perquè, el més important no és l'enllaç històric sinó que aquest formi part de l'atmosfera d'una sèrie de situacions personals, tintades d'humor subtil —molt semblant a Pere Calders—, on la ingenuïtat, l'absurd i el surrealisme posen color a estampes costumistes que graten el passat, la nostàlgia i la memòria. Tan bon punt comença, una escenografia estilísticament molt «delicada», amb un blau cel de fons que porta a la imaginació i amb un empe-

© David Ruano

Escenes de l'espectacle amb la companyia al ple.

drat ondulat, amb un arbre al fons i un solitari brot de roser en una cantonada, fa intuir que la cosa agafarà un to poètic. I aquesta és l'altra cara del text-esquetxos d'Alfredo Sanzol (Madrid, 1972): un tractament poètic que mira amb distància el passat que l'autor, per generació, no ha conegut i transforma en mite literari.

L'espectador passa per una escena on una de les protagonistes es neteja en un antic cossi i una tovallola —els jacuzzis encara no s'havien inventat—; un parell de germanes preparen roba

per a les milícies republicanes en una habitació on hi ha un crucifix al fons que una d'elles ha encimentat a la paret perquè no els el requisin; un aviador d'època vola de Cadis a Barcelona i fa un aterratge d'estranguis per beure aigua d'un càntir que li ofereix una de les joves; un militar, el músic dels platerets de la banda, festeja una de les noies i ofereix un solo d'una peça de la *Carmen*, de Bizet; un company del front, retratista, arriba amb l'encàrrec de fer una fotografia de la promesa, nua, per a un dels soldats enrolats a la batalla;

una àvia, amb símptomes d'Alzheimer, dialoga sobre la senzillesa de la vida amb dos dels seus néts; una prunera fa una poma i el surrealisme s'atribueix a un petit miracle; un ratolí que ho rosegava tot crea una situació esperpèntica entre les noies i un xicot amic del marit de la mestressa de la casa...

Petits arguments que es transformen en grans històries gràcies al tractament, al discurs i a la interpretació, amb alguns esquetxos més impactants que altres. Hi destaquen la història del gos Sol que fuig del tancat i se'n va a la via del tren, protagonitzant un discurs filosòfic entre una parella rural, sobre la vida i la mort, que broden Carme Pla i Albert Ribalta; la del peixater i la dona del poble que proporciona també a Carme Pla un monòleg molt a l'italiana que s'aproxima a l'ancestral *Pa, amor i fantasia*, de Sofia Loren; per descomptat, l'escena coral del concert de platerets, antològica; i la de la mort del ratolí, enginyosa, popular i neorealista.

Delicades és una obra feta de peces summament delicades, valgui la doble definició, que només poden ser tractades com a miniatures febles i trencadisses que demanen ser portades amb la precaució de fragilitat com les ha portades la companyia T de Teatre. Passat l'estiu, es mereixen fer l'agost quan arribi l'hivern.

Andreu Sotorra

Escriptor, periodista
col·laborador de Ràdio Estel

Des del carrer

IRACHE ANCÍN, GUANYADORA DEL I PREMI DE PERIODISME SOCIAL ABAT OLIBA CEU-CÀRITAS

«Les notícies socials haurien de ser la prioritat dels mitjans»

Samuel Gutiérrez

Amb el documental *Una vida, una misió* (es pot veure a Youtube), dedicat a la tasca social d'una religiosa de la Immaculada Concepció de Castres, la jove navarresa Irache Ancín ha guanyat aquest any el I Premi de Periodisme Social Abat Oliba CEU-Càritas. A més del reconeixement acadèmic, Irache ha descobert que el periodisme solidari té un gran potencial i fins i tot sospesa la possibilitat de dedicar-s'hi professionalment.

Com es va gestar el documental *Una vida, una misió*?

Al principi era una feina per a una assignatura de la universitat. Vaig treballar juntament amb la meua companya Claudia del Bas. Ens vam assabentar que una de les categories dels premis de periodisme de l'Abat Oliba era de Càritas. Vam decidir presentar-lo al concurs però només podia fer-ho una de les dues. Ho vaig fer jo perquè sempre m'ha atret el tema de cooperació i a ella no li importava. Crec que mai no acabaré d'agrair-li-ho prou.

Què et va portar a escollir com a tema de fons la tasca solidària a favor dels immigrants que desenvolupen les religioses de la residència universitària Emilie de Villeneuve?

En realitat no és una tasca de tota la congregació, sinó una feina voluntària i individual de la germana Encarnación, protagonista del vídeo documental. Vaig ser jo qui va proposar aquest tema perquè visc en aquesta residència i sempre m'havia semblat curiós el fet que tanta gent conegués la germana i hi confiessin

per trobar una feina. El que més em va impactar va ser l'entusiasme de la germana Encarnación. No cercava res a canvi per la seva tasca i a més és molt modesta.

Què destacades del procés creatiu d'aquest documental? En aquest cas, preval més la paraula, fins i tot la música, que la mateixa imatge...

En un principi no teníem gaire clar què era el que volíem. En realitat vam anar a gravar una mica a l'aventura, perquè no sabíem ben bé quina era la tasca en concret que feia la germana. És cert que preval molt més la veu, és una cosa feta expressament. Volíem que fos ella mateixa qui narrés com va començar amb la seva feina i per què hi continua. La música va ser idea de la meua companya, una cançó que ja es va fer servir al documental *Balseros*. Crec que la va encertar plenament. No preteníem que el reportatge fos típic, és a dir, volíem fer alguna cosa més alegre, esperançadora per

a tots els immigrants. També volíem mostrar que hi ha moltes iniciatives individuals i voluntàries que ajuden moltíssim i que són desconegudes.

Una vida, una misió ha acabat esdevenint una mena d'homeatge?

Crec que la germana Encarnación fa una tasca meravellosa. I no només perquè busca feina a la gent, sinó perquè aconsegueix que cada dia s'apleguin moltíssimes persones i això fa possible que experimentin que no estroben soles, que hi ha molta gent com elles.

És aquesta la teva primera immersió en el periodisme social i solidari?

Mai no havia tractat cap tema solidari ni social en els meus treballs, però la veritat és que m'he adonat que en realitat és el que més em crida l'atenció del periodisme. Penso que aquests temes no es toquen prou en els mitjans o si es fa és de manera molt superficial. No s'aprofundeix en allò que veritablement signifiquen, haurien de donar-los més importància, perquè la tenen i més en una situació tan difícil en la qual ens trobem. Les notícies socials haurien de ser la prioritat dels mitjans de comunicació.

Tens en ment cap altre projecte audiovisual d'aquest gènere?

Sí, a l'agost marxo al Perú com a cooperant i també com a periodista, gràcies al reportatge de la germana Encarnación. Farem un programa de capacitació. Jo m'encarregaré del reportatge sobre la nostra feina allà i també miraré de reflectir la situació de Piura, lloc al qual viatgem, i que és de gran pobresa. Crec que és important explicar què passa en llocs com aquest perquè la gent es conscienciï i sàpiga que la seva ajuda és molt necessària.

Eduard Brufau

Rauxa

Les realitats visibles i les invisibles

El materialisme més radical, segons el qual només són reals i importants les coses que es poden percebre pels sentits, no té avui el prestigi intel·lectual que va assolir dècades enrere, però encara gaudeix d'una certa predicació a la nostra societat. De tant en tant podem sentir afirmacions com ara que tot allò que no podem veure ni tocar no és més que una imaginació, una entelèquia sense sentit o el reflex d'una vana esperança humana. Segons aquesta manera de veure el món, doncs, hi ha una munió de realitats immaterials importantíssimes —i innegables— que, simplement, no

existeixen. Si s'apliquessin els principis d'aquesta mentalitat restrictiva no serien reals l'amor, la por, l'odi, l'ambició, la valentia, la fe, l'enveja, l'amistat, l'orgull ni la confiança; és a dir, precisament tot aquells valors, sentiments i emocions que per bé o per mal mouen la humanitat i ens caracteritzen com a humans. En darrer terme, quan es neguen aquestes realitats invisibles, per més immaterials que siguin, es desemboca en l'absurd més absolut, perquè inevitablement s'acaba negant el sentit de l'existència humana.

Pensant-ho millor

Carles Soler i Perdigo
Bisbe emèrit de Girona

25 anys d'«Arrels cristianes de Catalunya»

Ara que sembla que s'han tornat a tensar les relacions entre Catalunya i l'Estat espanyol, pot ser bo i oportú recordar i difondre el que els bisbes de Catalunya van declarar, ara fa 25 anys, en l'exercici de la seva responsabilitat pastoral: «Com a bisbes de l'Església a Catalunya, encarnada en aquest poble, donem fe de la realitat nacional de Catalunya, afaixonada al llarg de mil anys d'història, i també reclamem per a ella l'aplicació de la doctrina del magisteri eclesial: els drets i els valors culturals de les minories ètniques dins d'un estat, dels pobles i de les nacions o nacionalitats han de ser respectats i, fins i tot, promoguts pels estats, els quals de cap manera no poden, segons dret i justícia, perseguir-los, destruir-los o assimilar-los a una altra cultura majoritària» (Concili Provincial Tarraconense 1995. Documents i Resolucions p. 327). El document episcopal per a la decidida evangelització del nostre poble, té ben present la situació real de la seva gent, en l'ampla perspectiva pastoral del Concili Vaticà II. Assenyala ja com molts joves són introduïts en un univers cultural, del qual la hipòtesi de Déu ha estat exclosa. Constata la caiguda de la pràctica religiosa en amples sectors de la població. Reconeix l'època de canvi en què ens trobem i el pluralisme de la nostra societat. Per això anima «a tots els catòlics a treballar a fi que els canvis culturals no ens menin cap a la irreligiositat i la decadència moral, és a dir, cap a l'home vell, que ens descriu sant Pau, sinó cap a un progrés integral de la persona humana, cap a l'home nou en qui es renova la imatge de la justícia i la santedat de la veritat» (Cf. Ef. 4,22-24) (*Ibid.* p. 332). El 1985, després de successives immigracions, a partir del creixement industrial del país, el fenomen semblava estabilitzat i, en bona mesura, assumit i en bé de la gran majoria. Ara torna a ser fenomen de màxima actualitat i considerat problema social greu. Els nous immigrants pertanyen a ètnies, cultures i religions diferents. Les reflexions i propostes d'actitud del document són encara ben vàlides i pràctiques, per aconseguir uns ineludibles deures de justícia social i mantenir la identitat nacional i cultural. La nostra nacionalitat no està fundada en un fet d'ordre social, en la unitat de la sang, sinó establerta sobre un fenomen cultural que pot afaixonar els individus de les races més distintes, com escrivia Carles Cardó, ja el 1934 (*Ibid.* p.339). Vindica, tanmateix, els drets i la promoció de la cultura catalana i la seva expressió i senya d'identitat principal en la llengua que li és pròpia. El document exhorta a l'amor i al servei a Catalunya i recorda que ja Pius XII clamava contra «aquest temor que tenen a vegades els cristians del nostre temps de mostrar-se generosament lligats a la pàtria» (*Ibid.* p. 324). Amor que comporta un compromís efectiu de civisme, que ha de manifestar-se en el compliment dels deures socials. Finalment declara que «l'Església, d'acord amb els principis expressament proclamats pel Vaticà II, de llibertat religiosa, de sana laïcitat, i d'autonomia de les realitats temporals, respecta la pluralitat d'opcions i no demana, per a si mateixa, com ha estat repetit a bastament en els últims anys, res més que llibertat per a l'acompliment de la seva missió evangelitzadora» (*Ibid.* p. 334).